

**DZIEN**

8 stron

**10  
GR.****BYDGOSKI**

ILUSTROWANY

**DRAZ WYDAWNICTWA:****DZIEN POMORZA — DZIEN GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEN KOCIEWSKI  
GŁOS NIESZAWSKI (DZIEN CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEN TCZEWSKI  
ILUSTROWANY — DZIEN CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — — —**

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, Plac Wolności 1. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 206.868

**Boże Ciało w stolicy  
z udziałem J. E. ks. nuncjusza Cortesi'ego**

Warszawa, 27. 5. (PAT). Dorocznym zwyczajem święto Bożego Ciała uczciła Warszawa pięknymi i podniosłymi uroczystościami.

O godz. 10 rano w katedrze św. Jana J. E. ks. biskup Antoni Szlagowski odprawił nabożeństwo pontyfikalne, w którym wzięli udział przedstawiciele władz państwowych i miejskich, duchowieństwa, wojska, wyższych uczelni oraz olbrzymie tłumy wiernych Cały Plac Zamkowy i Krakowskie Przedmieście wypełniły setki chorągwi kościelnych i pocztów sztandarowych korporacji akademickich, związków robotniczych, cechów rzemieślniczych i t. p.

Po nabożeństwie J. E. ks. nuncjusz Filip Cortesi poprowadził procesję przez Plac Zamkowy do kościoła św. Anny, a następnie do kaplicy Warsz. Tow. Dobroczynności, do kościoła św. Józefa na Krakowskim Przedmieściu oraz w powrotnej drodze do ołtarza przy figurze Matki Boskiej Zwycięskiej.

Dostojnego celebransa prowadzili kolejno: pp. minister W. R. i O. P. prof. dr. W. Świętosławski i minister sprawie dliwości Wit. Grabowski, wicemarszałek Senatu Makowski i wicemarszałek Sejmu Podoski, podsekretarze stanu W. Korsak i K. Morawski, gen. Kołontaj - Średnicki i gen. Cehak, wicewojewoda K. Jurgielewicz i wiceprezydent miasta J. Potoski, rektor U. J. P. prof. W. Antoniewicz i rektor Politechniki profesor Zawadzki, członkowie Archikonfraternii Literackiej Dobraczyński i Rembalski.

W procesji uczestniczyli ks. arcybiskup St. Gall, ks. biskup A. Szlagowski, ks. biskup połowy J. Gawlina, radca nuncjatury ks. prałat Pacini, członkowie kapituły metropolitalnej i łowickiej, szambelanowie papiescy, liczne duchowieństwo i tysiączne rzesze wiernych.

W procesji wzięły ponadto udział oddziały wojskowe, wojskowa warta honorowa postępowała koło baldachimu, a orkiestra wojskowa wykonała szereg utworów kościelnych.

Na zakończenie uroczystości dostojny celebrans J. E. ks. nuncjusz Filip Cortesi przy kolumnie Zygmunta udzielił zebranym błogosławieństwa, po czym procesja przy śpiewie „Te Deum” powróciła do katedry.

Z powodu uroczystości Bożego Ciała ruch tramwajowy i kołowy w kilku punktach miasta rano i po południu był przerwany.

**Wielka rewia floty francuskiej**

Brest 27. 5. (PAT). W obecności ministra marynarki Gasnier — Duparc i szeregu osobistości urzędowych odbyła się dziś o godz. 13.45 niedaleko Brest wielka rewia floty francuskiej, złożonej z dwóch eskadr metro polii. W rewii wzięły również udział siły lotnicze, złożone z 11 eskadr, t. j. około 60 aparatów.

W godzinach popołudniowych przez miasto przeciągnęły liczne procesje.

**W rezydencji spalskiej**

Spala, 27. 5. (PAT). Tradycyjnym zwyczajem, zainicjowana przez P. Prezydenta R. P. odbyła się w rezydencji spalskiej procesja Bożego Ciała Uroczystość celebrował ks. płk. Jan Humpola, przyboczny kapelan Pana Prezydenta w asyście proboszcza z Inowłodzia ks. Stanisława Kowalskiego. Ce-

lebransa prowadził P. Prezydent R. P. w asyście p. wicepremiera Kwiatkowskiego, szefów kancelarii cywilnej i gabinetu wojskowego. W kaplicy podczas procesji śpiewał chór kompanii zamkowej, wychowankowie bursy spalskiej im. Michałiny Mościckiej oraz dzieci szkoły w Smardzewie.

W uroczystości, która zakończyła się błogosławieństwem wojska, wzięła udział małżonka Pana Prezydenta p. Maria Mościcka.

**Sztandar dla wojska  
ufundowały trzy powiaty**

Podniosła uroczystość z udziałem Pana Prezydenta prof. Mościckiego i Naczelnego Wodza Śmigłego Rydza

W środę Prezydent Rzplitej i Marsz. Śmigły Rydz przybyli do Rembertowa na uroczystość poświęcenia sztandaru batalionu strzelców ufundowanego przez społeczeństwo powiatów: warszawskiego, mińskomazowieckiego i radzyńskiego. W uroczystości tej wzięł również udział gen. Kasprzycki, liczna generalicja i przedstawiciele społeczeństwa.

Po Mszy Świętej Polowej ks. biskup

Gawlina dokonał poświęcenia sztandaru, po czym rozpoczęła się ceremonia wbijania miejscowego społeczeństwa prosił P. Prezydenta o przyjęcie sztandaru dla batalionu strzelców. P. Prezydent sztandar wręczył z kolei dowódcy batalionu strzelców po czym odbyła się defilada. Uroczystość została zakończona żołnierskim obiadem.

**Torpedowiec niemiecki obrzucony bombami  
przez hiszpańskie samoloty rządowe**

Berlin, 27. 5. (PAT). Niemieckie biuro informacyjne urzędowe donosi: W dniu 26 maja r. b. niemiecki torpedowiec „Albatros” stojący na redzie portu Palma de Mallorca był przedmiotem ataku bombowego hiszpańskich samolotów rządowych, które bombardowały w tym samym czasie miasto i port. 4 bomby padły w pobliżu torpedowca, stwarzając duże niebezpieczeństwo dla okrętu. Atak samolotów rządowych nabiera szczególnego znaczenia, jeśli się zważy, że na redzie portu w owej chwili nie było żadnego okrętu powstającego. Tego rodzaju ataki — donosi niemieckie biuro informacyjne — zagrażają w poważnym stopniu bezpieczeństwu niemieckich sił morskich, które w interesie pokoju światowego pełnią służbę na wodach hiszpańskich, biorąc udział w kontroli międzynarodowej.

Berlin, 27. 5. (PAT). Międzynarodowe czynniki przywiązują bardzo poważne znaczenie do zrzucenia przez lotników rządowych hiszpańskich bomb na torpedowiec niemiecki „Albatros”.

Uzasadniają one powagę tego incydentu w następujący sposób: 1) W porcie Palma de Mallorca nie stała żadna morską jednostką bojową powstańców,

2) „Albatros” pełnił służbę ustanowioną przez międzynarodowy komitet nieinterwencji planu kontrolnego, 3) stał on w strefie, ustalonej w drodze porozumienia międzynarodowego dla pełnienia swego zadania.

Z założeń tych wynika, oświadczając tu, świadoma chęć hiszpańskich lotników rządowych trafienia niemieckiego torpedowca, który rozpoznano było niezwykle łatwo.

Narazie nie wiadomo jeszcze, jakie kroki zamierza podjąć rząd Rzeszy w tej sprawie. Przypuszczać należy, że konsekwencje tego incydentu pragnie on przenieść na teren międzynarodowy. Oświadczają tu, bowiem półrządowo,

**Z pobytu rumuńskiego następcy tronu w Warszawie**

Na zdjęciu widzimy moment, w którym ks. Michał rumuński opuszcza Pałac Belwederski, po złożeniu w hołdzie Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu wieńca na stopniach pałacu. Ks. Michałowi, który ubrany jest w mundur harcerski towarzyszą: dyrektor protokołu dyplomatycznego Romer, zastępca dowódcy OK I gen. Bończa-Uzdowski, oraz komandor rumuński Fundateanu, który towarzyszy księciu w jego podróży.

że wypadek ten jest niebывалым atakiem, wymierzonym bezpośrednio przeciw całości planu kontrolnego. Winien on spowodować energiczną demarche celem uniemożliwienia powtórzenia się tego rodzaju napaści.

Walencja 27. 5. (PAT). Ministerstwo obrony narodowej podaje iż 9 samolotów rządowych bombardowało miejscowość Palma na Mallorce. Jedna z bomb zatopiła statek handlowy przed wejściem do portu Palma i uszkodziła kilka łodzi, znajdujących się w pobliżu, a przeznaczonych przez powstańców dla przewożenia żołnierzy. Samoloty zrzuciły nadto bomby na koszarę i komendę placu, wyrządzając znaczne szkody.

**Egipt przyjęty do Ligi Narodów****Składka roczna Egiptu wynosi 360 tys. franków**

Genewa, 27. 5. (PAT). Wczorajsze popołudniowe posiedzenie Zgromadzenia Ligi Narodów poprzedzone było zebraniem komisji generalnej Zgromadzenia, która jednogłośnie wypowiedziała się za przyjęciem Egiptu do Ligi Narodów.

Posiedzenie zgromadzenia zarządził przewo-

dniczący Rustu Arras, odczytując rezolucję komisji.

Rezolucja m. in. określa tymczasową składkę roczną Egiptu na 360 tysięcy franków.

Następnie przewodniczący zarządził głosowanie, w wyniku którego Egipt został przyjęty jednogłośnie do Ligi Narodów.

# Straszna tragedia na rozchukanych falach pod Babim Dołem

## Jacht „Gryf” z Gdyni zatonał — Dwie osoby poniosły śmierć

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych przy pięknej pogodzie wypłynął z przystani klubu żeglarskiego Ligi Morskiej i Kolonialnej jacht z Gdyni „Gryf II”, kierując się w stronę Babiego Dołu, gdzie jak wiadomo, znajduje się szpital miejski i zakład kwarantanny. Na pokładzie jachtu znajdowały się 4 osoby: technik Urzędu Morskiego Walenty Szepielewicz z żoną Marią, urzędnik prywatny Tadeusz Nowaczyk oraz Stefan Zawadzki, również technik Urzędu Morskiego. Po przybyciu do pomostu w Babim Dole całe towarzystwo udało się do szpitala, aby odwiedzić tam znajomego. Po odwiedzinach powrócono na pomost z zamiarem wyruszenia w drogę powrotną do Gdyni.

W międzyczasie pogoda się popsuła. Zaczęła padać deszcz i dąć silny wiatr. Czterej żeglarze dość długo nie mogli zdecydować się na odbicie od brzegu. W końcu jednak około godz. 15 po kilku manewrach zaczęli oddalać się na morze. Wtedy właśnie nastąpiła katastrofa. Gdy jacht znalazł się w odległości około 600 do 700 m. od brzegu, zerwał się potężny wiatr a wezbrana fala odrazu zalała wąty stateczek. Mimo skręcenia żagli zalany kadłub pogrążył się w wodzie i poszedł na dno. Głębokość w tym miejscu wynosi 6 do 7 metrów. To też mimo zatonięcia stateczku główny jego maszt sterczał ponad zbalwanioną powierzchnią morza. Na nim właśnie nieszczęśliwi żeglarze szukali ratunku, kurczowo czepiając się drzewca. Lecz rozpaczliwe ich wołania o pomoc ginęły w porywach burzy i nikt ich nie słyszał, tym bardziej, że ożywiony na wybrzeżu w tym miejscu zazwyczaj ruch zamarł zupełnie, gdyż ludzie pochowali się przed deszczem. Na drzewcu toczyła się rozpaczliwa walka o życie z rozszalałym żywiołem. Jeden tylko Zawadzki miał dość przytomności umysłu, aby w dramatycznej chwili chwycić z zalanego pokładu pas ratunkowy. Przy jego pomocy z nadludzkim wysiłkiem zdołał dopłynąć do brzegu i uratować się. Pozostali trzymając się masz-

tu, zaczęli stopniowo tracić siły. Pierwsza zaczęła tonąć Maria Szepielewiczowa. Widząc, że fala wciąga ją w toń, mąż jej puścił drzewce i starał się ratować żonę. Co działo się pod wodą, pozostanie tajemnicą. Oboje małżonkowie poszli na dno. Na maszcie pozostał tylko Nowaczyk. Dopiero wówczas tragedię zauważono na brzegu. Na ratunek pospieszyła łódź rybacka, której po dużych wysiłkach udało się podpiąć do Nowaczyka i zabrać go na brzeg. Zaalarmo-

wany wydział ratowniczy Żegluga Polskiej wysłał holownik „Tytan” na miejsce wypadku wraz z nurkiem, który przeszukał dno obok zatopionego jachtu i wkrótce też odnalazł ciała i wyciągnął je na pokład. Niestety, oboje małżonkowie już nie żyli. Zwłoki ich umieszczono w kostnicy szpitala w Babim Dole. W szpitalu umieszczono także Nowaczyka, który stopniowo odzyskuje siły. Zatopiony jacht został wydobyty przez holownik „Tytan”.

## „Zachowam niezatarte wspomnienie o pobycie w Polsce i o polskiej młodzieży harcerskiej”

Depesza następcy tronu rumuńskiego ks. Michała do Pana Prezydenta Rzplitej Opuszczając granice Rzeczypospolitej po pobycie w Warszawie, rumuński następcę tronu J. K. W. ks. Michał przesłał pod adresem Pana Prezydenta Rzplitej depeszę treści następującej:

„W chwili, gdy opuszczam ziemię pięk-

nego kraju polskiego, proszę Pana, Panie Prezydencie, przyjąć jak również wyrazić Pani Mościćkiej moje najgorętsze podziękowanie za tak serdeczne przyjęcie. Zapewniam, że zachowam niezatarte wspomnienie o moim pobycie w Polsce i o polskiej młodzieży harcerskiej”.

(—) Michał.

## Wielka wystawa pośmiertna dzieł Leona Wyczółkowskiego została otwarta w Krakowie

Kraków 27. 5. (PAT). Wczoraj wieczorem przy udziale przedstawicieli władz państwowych, prezydium m. Krakowa, woj. ska, oraz licznych przedstawicieli sfer artystycznych i zaproszonych gości odbyło się w krakowskim Pałacu Sztuk Pięknych uroczyste otwarcie wystawy pośmiertnej Leona Wyczółkowskiego, urządzonej staraniem Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych.

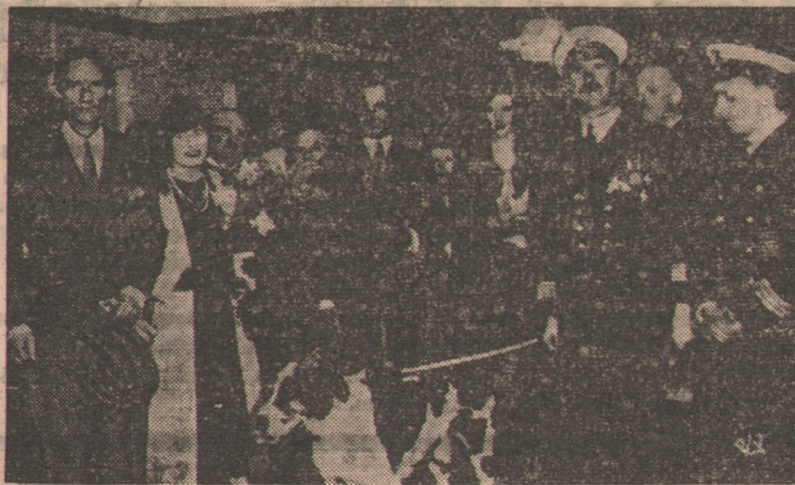
Aktu otwarcia wystawy dokonał p. wicewójewoda dr. Małazyński, po przemówieniach prezesa Towarzystwa Przyjaciół

Sztuk Pięknych red. M. Dąbrowskiego i rektora Akademii Sztuk Pięknych prof. Franciszka Pautscha.

Wystawa obejmuje dzieła artysty od r. 1879 do lat ostatnich i zawiera 350 obrazów olejnych, akwarel, pastel i prac graficznych.

Wystawa ta jest hołdem kultury i sztuki dla tego artysty, który swą niepospolitą twórczością artystyczną zróbił się niepodzielnie z najświetniejszym okresem Sztuki, promieniującej na całą Polskę z Krakowa.

## Nowy ambasador Stanów Zjedn. w Polsce



Zdjęcie nasze przedstawia nowego ambasadora Stanów Zjedn. (pierwszy po lewej stronie) i jego małżonkę (z bukietem kwiatów) w towarzystwie oficerów załogi ms „Batory” z kpt. Borkowskim na czele, na pokładzie naszego motorowca po przybyciu do Gdyni.

# Zeznania świadków oskarżenia o „marszu na Myślenice”

W 6-tym i 7-mym dniu procesu o najście na Myślenice zeznawali świadkowie oskarżenia.

W 7-ym dniu procesu zeznawali Mateusz Pająk, przodownik policji z Radziszowa, Wincenty Orlicki, przodownik P. P. z Myślenic, Michał Kanik, st. przod. P. P., komendant posterunku w Myślenicach.

Ostatni świadek opisuje m. in. przebieg akcji pościgowej oraz starcie pod Porębą.

Na pytanie prokuratora świadek kategorycznie stwierdza, że pierwsze strzały do oddziału policyjnego padły ze strony dywersantów. Strzałów tych, jak sobie przypomnia, było około 100. Na pytanie prokuratora, czy Pałka opowiadał mu jak przecięto druty telefoniczne, świadek zeznaje, iż rzeczywiście Pałka opowiadał mu, że wzięto drabinę od jednego z gospodarzy i druty poprzecinano.

Następnie zeznaje Teofil Matuszkiewicz, przodownik Straży Granicznej w Jablonce, który brał udział w akcji pod Zubrzycą Dolną. Uciekających zaskoczono na bliski dystans. Rozbiegli się oni w dwóch grupach. W jednej uciekało 6-ciu ludzi, w drugiej 4-ch. Jeden z uciekających, jak się póź-

niej okazało Machno, zaczął się składać z karabinu do strażników, wobec czego oddało salwę. Wówczas to, został zabity Machno. Znalaziono przy nim karabin oraz worek, w którym znajdowały się rzeczy, zabowane na posterunku P. P.

Po przerwie zeznaje Stefan Małecki, posterunkowy P. P. z Myślenic, który obecny był przy napadzie bandy na posterunek policji. Opowiada on o przebiegu najścia.

## Konfrontacja

Przew. prosi świadka o rozpoznanie wśród oskarżonych tych, którzy brali udział w napadzie. Świadek wskazuje na Andrzeja Płonkę i mówi: „To pan Płonka, on uderzył mnie szpicrutą i zadał ranę”. Następnie zwraca się do Jana Kwinty: „To pan uderzył mnie pałką przy wyjściu”. Wskazuje na Galatę, twierdząc, że on rozbił szafę, lecz cofa zaraz to rozpoznanie, mówiąc, iż co do Galaty omylił się. Następnie jeszcze raz przypatruje się oskarżonym i mówi: „Płonka uderzył mnie na początku”, wskazuje na Antoniego Kwintę, mówiąc: „Pan rozbił szafę i strzelił w okno”, a na Jana Kwintę, iż uderzył go, gdy opuszczał

## Kardynał Hlond legatem papieskim

J. E. ks. kardynał prymas Hlond otrzymał od Ojca św. nominację na legata papieskiego na międzynarodowy kongres ku czci Chrystusa Króla w Poznaniu.

Ks. kardynał prymas Hlond wyjechał w czwartek do Lwowa na uroczystości związane z jubileuszem ks. biskupa Teodorowicza.

## Ramsay Macdonald podał się do dymisji

Londyn, 27. 5. (PAT). Ramsay Macdonald udał się o godz. 11 do pałacu Buckingham w celu wręczenia królowi prośby o dymisję.

## Ukryte cele wizyty paryskiej dr. Schachta

Paryż, 27. 5. (PAT.) Ustosunkowanie się prasy paryskiej do wizyty dr. Schachta nacechowane jest albo chłodną rezerwą, albo wyraźną, nawet niechęcią. Poza faktem, iż rokowania handlowe francusko - niemieckie stanęły ostatnio na martwym punkcie, do tego rodzaju ustosunkowania się prasy przyczyniły się również oświadczenia dra Schachta, które wywołały niezadowolenie, zwłaszcza ze względu na aluzję do politycznych rewindykacji niemieckich, głównie sprawy kolonii.

## Zwycięstwo bloku rządowego w Holandii

Haga 27. 5. (PAT). Wczorajsze wybory do Drugiej Izby Stanów Generalnych przyniosły znaczne zwycięstwo blokowi rządowemu, a porażkę stronnictwom skrajnym. W wyniku tych wyborów rzymsko-katolicka partia rządowa otrzymała 31 mandatów (o 3 mandaty więcej, niż w roku 1933).

W nowej Izbie reprezentowanych będzie 10 partij wobec 14 w obecnej izbie. We wczesniejszych wyborach zastosowano nową ordynację wyborczą, która przewiduje m. in., że przy składaniu listy kandydatów należy wpłacić kwotę gwarancyjną w wysokości 250 florenów za każdy okrąg wyborczy, których jest 18, czyli ogółem 4.500 florenów. W związku z tym z 20 partij, które wczoraj stanęły do urn wyborczych (w r. 1933 było 54) straciło powyższą kwotę gwarancyjną 14 stronnictw. Kwoty te przypadają na dobre skarbu państwa.

## Mord w sali sądowej po ogłoszeniu wyroku

Katowice, 27. 5. (Tel. wł.) W sali rozpraw sądu grodzkiego w Rybniku wydarzyła się krwawa tragedia podczas ogłoszenia wyroku w sprawie 73-letniego Alojzego Mrozika przeciwko zięciowi 29-letniemu Pawłowi Małezowi, ze wsi Golejów.

Mrozik uzyskał wywłaszczenie zięcia z gruntów, które mu sprzedał, a za które zięć nie wypłacił całej ceny kupna.

Gdy tylko ukończono czytanie wyroku, Małez wyjął rewolwer i strzelił do Mrozika, kładąc go trupem na miejscu. Po zbrodni Małez zbliżył się do stołu sędziowskiego, położył przed sędzią rewolwer i prosił o aresztowanie.

## Otwarcie największego mostu wiszącego na świecie

San Francisco, 27. 5. (PAT). Dziś, we czwartek dokonano tu uroczystego otwarcia ruchu pieszego na największym moście wiszącym świata, przerzuconym przez Złotą Bramę w San Francisco. W piątek most zostanie otwarty dla ruchu samochodowego.

## Ze sportu

### PORAŻKA KUCHARSKIEGO W BUDAPEŚCIE. — SZNEIDER ZWYCIĘŻYŁ.

Budapeszt 27. 5. (PAT). Z okazji 40-lecia istnienia budapeszteńskiego lekkoatletycznego klubu Politechniki, odbyły się w Budapeszcie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne z udziałem 2 polskich lekkoatletów Kucharskiego i Sznajdra. Kucharski startował na 800 m., przegrywając na finiszu z Węgrem Szabo.

W skoku o tyczce Sznajder wygrał łatwo wynikiem 3,80 mtr, drugim był Węgier Pap który skoczył 3,60. Sznajder nie miał wcale żadnego groźnego przeciwnika, dlatego też wystarczył mu wynik poniżej 4 m.

### Mecze piłkarskie

#### WISŁA — CRACOVIA 1:1

Kraków 27. 5. (PAT). Oczekiwane z wielkim zainteresowaniem derby piłkarskie Krakowa: mecz Wisła — Cracovia przyniósł wynik nierozstrzygnięty 1:1 (0:0). Gra prowadzona była przez obie strony fair. Widzów zebrało się rekordowa ilość przeszło 7 tys.

#### POGOŃ — LKS 0:0.

Łódź 27. 5. (PAT). W Łodzi mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy lwowską Pogonią a LKS zakończył się bezbramkowo. Przez cały czas LKS miał przynajmniej przewagę, tak że gra toczyła się właściwie przez całe 90 min. na polu Pogoni. Widzów zebrało się ponad 3000.

### PORAŻKA GARBARNI Z WARSZAWIANKĄ

Rozegrany w Warszawie mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy Warszawianką a Garbarnią przyniósł zwycięstwo Warszawiance w stosunku 5:4 (3:0). Gra nie stała na zbyt wysokim poziomie, niemniej miała sensacyjną przebieg i obfitowała w liczne nieoczekiwane sytuacje. Zawody prowadził p. Rettig. Widzów ok. 5000.

# Gdańsk a porozumienie polsko-niemieckie

## Propagandowa mowa Forstera w Heidelbergu

Gdański „Gauleiter“ Albert Forster odbywa obecnie objazd całych Niemiec, wygłaszając na zebraniach przemówienia, których przedmiotem są sprawy niemieckiego Wschodu. Oczywiście do „niemieckiego Wschodu“ zalicza Forster również i Ziemię Gdańską.

Ostatnio odbyło się jedno z takich zebrań propagandowych w Heidelbergu. Słuchaczom, których wedle relacji prasy niemieckiej, zebrało się ponad 3 tysiące osób, Forster przedstawił w występie cel swojej objazdowej imprezy, stwierdz. że w szerokich sferach społec. niemieckiego często panują zgoła niemożliwe wyobrażenia o stosunkach i obrazie niemieckiego Wschodu, wobec czego wziął on sobie za zadanie sprostowanie tych błędnych wyobrażeń, a zarazem skierowanie uwagi ogółu na doniosłość zagadnienia granicy wschodniej Rzeszy dla polityki niemieckiej.

Przechodząc do spraw gdańskich, Forster oświadczył, że Gdańsk przeszło 15 lat czekał napróżno na obronę przez Ligę Narodów żywo interesów Wolnego Miasta, a teraz chętnie i dobro wolnie z pomocy tej rezygnuje. Przede wszystkim jednak musi odrzucać wszelką opiekę nad sobą.

„Myśmy postawili — mówił Forster — na kartę moralnego oparcia się o 60 milionów rodaków, o których sympatii ludność gdańska jest przekonana i całkowicie na niej polega“.

Szczególnie ciekawe były wynurzenia Forstera, dotyczące stosunku niemieckiej ludności Gdańska do polsko-niemieckiego porozumienia, w którego

realizacji mówca upatruje dowód siły ruchu narodowo - socjalistycznego. Forster utrzymuje, że właśnie Gdańszczanom nie było łatwo wyzbyć się tej rezerwy i nieufności w stosunku do Polskiego Sąsiada, które tak długo wykluczały wytworzenie się pojednawczego nastroju między Niemcami i Polakami nad granicą. Dopiero dzięki narodowemu socjalizmowi zostało osiągnięte, że polityczna konieczność niemiecko - polskiego porozumienia w samym narodzie znalazła zrozumienie i zakorzenienie.

W tym ustępie przemówienia Forstera jest nieco inny, aniżeli w mowach politycznych, tak często wygłaszanych przez niego w Gdańsku i noszących wybitnie bojowy charakter. Trudno, — w Niemczech „Gauleiter“ musi liczyć się z ogólną linią polityki Rzeszy i nie może korzystać z takiej swobody, jaką ma na terenie Wolnego Miasta, gdzie do tematu polsko - niemieckiego porozumienia odnosi się z widoczną niechęcią i ze względów „taktycznych“ woli raczej go nie poruszać...

### Po klęsce gradowej na Pomorzu

## Głęboka troska p. wojewody pom. min. Raczkiewicza o przyście z pomocą ofiarom katastrofy żywiołowej

### Zabiegi o kredyty w Warszawie



Minister Komunikacji Ulrych i wojewoda Raczkiewicz zwiedzają tereny powodzi na wybrzeżu. Na zdjęciach poza tym rozerwana szosa pod Chwaszczynem i wyrwy pod Kackiem W.

W nocy z dnia 25 na 26 bm. p. wojewoda pomorski Władysław Raczkiewicz powrócił z Warszawy gdzie bawił od ponie-

działku 24 bm. Pan Wojewoda w czasie swego pobytu przedstawił osobiście p. prezesowi Rady ministrów generałowi Sławoj-

Składkowskiemu rozmiary klęski spowodowanej gradobiciem i nawałnicą deszczową, jakie nawiedziły część powiatu lubawskiego, morskiego i kartuskiego oraz Gdynię w dniach 16 i 17 bm. Pan Wojewoda wystąpił do Pana Premiera i właściwych ministrów z wnioskami o wyznaczenie odpowiednich kredytów zarówno na naprawę zniszczonych dróg i mostów jak i ulepszenie i uprawienie zniszczonych obszarów rolnych.

Głębokie zainteresowanie i serdeczna troska o los dotkniętych katastrofą i szczerze dążenie przyścia nieszczęśliwym z pomocą, wywołały wśród miejscowego społeczeństwa uczucie nieklamanej wdzięczności dla włodarza ziemi pomorskiej p. min. Raczkiewicza.

### Wizyty prez. Banku Polskiego w Bukareszcie i Białogrodzie

Warszawa 25. 5. (PAT). Dnia 25 bm. prezes Banku Polskiego p. Władysław Byrka wyjechał wraz z naczelnym dyrektorem Banku p. Leonem Barańskim do Bukaresztu z oficjalną rewizytą do gubernatora Banku Narodowego Rumuńskiego p. M. Constantinescu. Z Bukaresztu prezes Byrka uda się do Białogrodu celem złożenia rewizyty p. Radosavljeviczowi, gubernatorowi Banku Narodowego Jugosłowiańskiego.

### Delegacja Rodz. Wojskowej u P. Prezydenta R. P.

Warszawa 25. 5. (PAT). Pan Prezydent RP. przyjął w dniu dzisiejszym delegację Rodziny Wojskowej w osobach: przewodniczącej Zarządu Głównego p. Wandy Norwid Neugebauerowej, wiceprzewodniczącej p. Argasińskiej i sekretarki generalnej p. Stefani Zacharewiczowej. Delegacja zaprosiła P. Prezydenta na uroczystości poświęcenia sztandaru Rodziny Wojskowej i otwarcia 11 walnego zjazdu tej organizacji, zapowiedziane na dzień 2 czerwca rb.

### Zjazd farmaceutów polskich w Krzemieńcu

W ub. niedzielę odbyło się w Krzemieńcu ogólne zebranie delegatów Polskiego Powozecznego Tow. Farmaceutycznego, na które przybyli przedstawiciele oraz delegaci prawie wszystkich okręgów Polskiego Powozecznego Tow. Farmaceutycznego.

Z wielkim aplauzem przyjęto rezolucję, zalecającą jaknajgoręcej realizację hasła „Polski lek w polskiej aptece“, wychodząc z założenia że prawdziwą niezależność i potęgę Polski ugruntować może poparcie produktów myśli polskiej, pracą rąk polskiego robotnika i polskiego kapitału.

Dłuższą dyskusję wywołał gruntownie opracowany referat p. Machnikowskiego na temat problemu zaopatrzenia ludności wiejskiej w leki.

Postanowiono najdalej w ciągu miesiąca opracować ostatecznie rozwiązanie tego zagadnienia i odpowiedni projekt zgłosić do władz nadzorczych.

### Przywódca komunistów brazylijskich przed sądem

Sąd w Rio de Janeiro skazał na karę więzienia deputowanego Magheima, znanego działacza komunistycznego na temat terrania.



Pp. Minister Ulrych, wojewoda Raczkiewicz naczelnik inż. Sztekiel, nacz. inż. Marynowski, starosta morski Potocki, poseł Formella w otoczeniu miejscowych sołtysów i wójtów oraz ludności.

## 700.000 zł dla powodzian

### uchwalił Komitet Ekonomiczny Ministrów

Pod przewodnictwem wicepremiera Kwiatkowskiego odbyło się posiedzenie komitetu ekonomicznego ministrów, w sprawie udzielenia pomocy ludności dotkniętej klęską powodzi na terenie województw, kieleckiego, krakowskiego i pomorskiego. Na cel ten wyasygnowano 700.000 złotych.

Następnie rozpatrzone sprawę kredytów

budowlanych na rok bieżący i udzielono 15 milionów zł. dodatkowych kredytów na dokończenie rozpoczętych domów.

Na zakończenie, komitet ekonomiczny zalecił podsekretarzowi stanu p. Sokołowskiemu przedstawienie wniosków, w sprawie poprawienia salda bilansu handlowego.

## Ponad 10 tys. nowych budynków na wsi z kredytów Państw. Funduszu Budowlanego

W r. 1936 podjęta została ze środków Państw. Funduszu Budowl. akcja finansowania budownictwa wiejskiego, na którą przeznaczono sumę 2 milj. zł. W ciągu roku 1936 przyznano ogółem 725 pożyczek na sumę zł. 1.995 tys. Pożyczki te zostały udzi-

one apódsielniom kredytowym, które z kolei rozprowadziły je pomiędzy 1547 indywidualnych kredytobiorców na finansowanie 10.399 budynków. Przeciętna suma przyznanych kredytów wynosi 193 zł. na jeden budynek. Rozprowadzenie tych kredytów powierzono Centralnej Kasie Spółek Rolniczych.

### Zjazd delegatów chrześcijańskich kas bezprocentowego kredytu

Warszawa, 27. 5. (PAT). W dn. 30 bm. odbędzie się w Warszawie I-szy statutowy zjazd delegatów Związku Chrześcijańskich Kas Bezprocentowego Kredytu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wygłoszonych zostanie szereg referatów, po których nastąpi dyskusja nad programem działalności Związku Kas i wytycznymi działalności Chrześcijańskich Kas Bezprocentowego Kredytu, uchwalenie wysokości składki rocznej i budżetu Związku oraz wybory do władz Związku.

### Komunikat meteorologiczny

Napływ nieco chłodniejszego powietrza polarno-morskiego z zachodu spowodował w zachodnich dzielnicach sołski dziś w godzinach popołudniowych wzrost zachmurzenia, a w Pucku i Zakopanem notowano burze. Na pozostałym obszarze kraju utrzymywała się jeszcze w dalszym ciągu pogoda słoneczna i upalna. Temperatura o godz. 14-ej wynosiła: 19 w Zakopanem, 25 w Pucku, 26 we Lwowie, 23 w Krakowie i Pińsku, 29 w Warszawie i Wilnie, 30 w Poznaniu i Bydgoszczy, Grudziądzu i Kaliszu, a 31 st. w Gdyni.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 28 bm.: Po przejściowym wzroście zachmurzenia i miejscowych burzach, zwłaszcza w dzielnicach zachodnich i północnych, na ogół dość pogodnie. Lekki spadek temperatury. Umiarkowane wiatry zachodnie.

## Z kraju czerwonej utopii

## Rozprzeżenie gospodarstwa rolnego w Sowietach

Władze sowieckie nie grzeszą brakiem ferworu administracyjnego. Zwykle wszelkie „kampanie” w prasie rozpoczynają się z góry, a jednocześnie zaczyna działać skomplikowana maszyna biurokratyczna. Ale zawsze tak się składa, że mimo niezliczonych artykułów prasowych, mimo potopu papierków administracyjnych, sprawy nie postępują ani krok naprzód. Zjawisko to daje się zaobserwować w całej krasie podczas obecnej „kampanii rolnej”.

„Socjalistyczno-rolnicze” uderzyło na alarm z powodu niewiarogodnego wprost stanu taboru samochodowego zarówno na „stacjach państwowych”, jak i w sochwozach i kołchozach. Niepokój dziennika sowieckiego staje się zrozumiały, skoro zważymy, że rolnictwo w ZSSR zostało przemocą zmechanizowane i obecnie od stanu maszyn zależy zbiory w całym ZSSR. Ilość koni bowiem spadła tak nisko, że teraz chcąc nie chcąc trzeba wykonywać główne prace zapomocą maszyn.

Na Krymie przeprowadzono jednorazową lustrację wszystkich traktorów, które wyszły z remontu. Okazało się, że z 2287 traktorów, należących do rządowych stacji traktorowych, stało bezczynnie 569 maszyn (t. j. 25 proc.), a z traktorów będących włas-

nością kołchozów, nie pracowało nawet 50 proc. Przyczyną — niezdatność do użytku świeżo odremontowanych traktorów. Tak „wymienicie” pracują warsztaty sowieckie, wychwalane przez Woroszyłowa w jego przemówieniu pierwszomajowym.

A jednak nie zdołano zorganizować nawet należytego zaopatrywania maszyn w paliwo, mimo, że nafta i benzyna w ZSSR nie brak. Wiele stacji traktorowych i kołchozów nie dostało wcale paliwa, bo „cysterne tygodniami błakają się gdzieś po kolejach”. Gdy wreszcie cysterne przybędzie na wyznaczoną stację, musi stać nieopóźnio-

na, bo kołchozy nie mają beczek dla przewożenia paliwa. Wreszcie, gdy wszystkie przeszkody są pokonane i paliwo dostarczone do kołchozu, zaczyna się nowa wędzarnia: nie ma pomp dla przelewania; benzynę czerpie się wiadrami i „ziemia dokoła pokryta jest kałużami rozlanego paliwa”.

Jak widać, cała organizacja sowiecka, poczynając od komisariatu w Moskwie, a kończąc na kołchozie gdzieś w zapadłej wsi, pracuje jednakowo nieudolnie. Szwankuje cały system jako taki, i nie tu nie wskórają ani „kampanie prasowe”, ani represje władzy.

## Na terenach katastrofalnej powodzi



Reprodukuje się zdjęcie, wykonane na terenach nawiedzonych katastrofalną powodzią na obszarze woj. kieleckiego i krakowskiego. Powódź, ta, która nadeszła nieoczekiwanie, wskutek oberwania się chmur, pociągnęła kilkadziesiąt ofiar w ludziach i zniszczyła dobytek mieszkańców na sumę wielu milionów złotych. Na zdjęciu miasteczko Działaczycze, przedstawiające po powodzi bez kształtą ruinę.

## Nowe rozruchy anarchistyczne w Katalonii

## Armaty na ulicach Walencji — Zamieszki w Madrycie

Paryż, 25. 5. (PAT.) Wiadomości, jakie nadeszły do Paryża o nowych rozruchach anarchistycznych w Katalonii, nie pozwalają na dokładne zdanie sobie sprawy z sytuacji, tym bardziej, że władze rządowe hiszpańskie starają się o utrzymanie tych wydarzeń w tajemnicy. Oprócz informacji o zaburzeniach anarchistycznych w miejscowości Barbastro, gdzie anarchiści mieli rozstrzelać wielu przywódców Frontu Ludowego i ustanowić dyktaturę anarchistyczną, „Information” przyniosła w godzinach popołudniowych wiadomość o wybuchu poważnych zamieszek w Walencji, które przedziły się w krwawą bójkę, tym poważ-

niejsze, że niektóre oddziały armii zdają się solidaryzować ze strajkującymi, przeciwko którym policja używa karabinów i armat. Ze względu na powagę sytuacji, rząd wezwał do Walencji poważne oddziały policji. Na ulicach miasta doszło podobno do walk, w czasie których padło wiele ofiar z jednej i drugiej strony. W chwili obecnej policja zdaje się panować nad sytuacją, ale wrzenie rewolucyjne ogarnia okolice Walencji, Castellon de la Parma, Alicante, Murcji i Almerii. Podobno zamieszki miały wybuchnąć również w Madrycie. W Barcelonie panuje też obawa, by nie powtórzyły się zajścia anarchistyczne.

## Ze sportu

## Polsko-niemieckie zawody kajakowe w Bydgoszczy

Jak już donieśliśmy, na torze regatowym w Brdyjściu odbędą się w niedzielę, dnia 30 bm. sensacyjne zawody kajakowe między reprezentacją Niemiec i Polski. Zawodnicy polscy są już od kilku dni skoszaronani w Łegniewie gdzie pod nadzorem kier-

dy: składaki: Horn — Hanisch, są to wice-mistrzowie olimpijscy oraz dwukrotni mistrzowie Europy. Następnie Figiel — Weismann, mistrzowie Brandenburgii. W jedynkach składanych startować będzie Helm, trzykrotny mistrz Niemiec i mistrz Brandenburgii, oraz Schulz, również mistrz Brandenburgii.

W dwójkach sztywnych startują Horn — Hanisch i Loessler — Rückert, mistrzowie Brandenburgii. W jedynkach sztywnych Helm i Rückert.

Zawodnikom niemieckim towarzyszyć będzie kapitan sportowy Brandenburgii p. Rauhdt, oraz przywódca Niemieckiego Związku Kajakowego p. Eckert, który jest zarazem prezydentem Międzynarodowego Związku Kajakowego. Drużyna niemiecka przyjeżdża w sobotę.

Z polskich zawodników w jedynkach składanych startują: Nowak i Dzieciolowski. W dwójkach składanych Fuchs — Hadamirski, oraz Przybylski — Kamski. W jedynkach sztywnych Sobieraj, czterokrotny mistrz Polski i Wejszarski.

W dwójkach sztywnych Woźniak — Lenczewski, mistrzowie Polski oraz Bazaniak — Kozłowski.

Z Polaków mimo silnej konkurencji największe szanse na zwycięzów mają w jedynkach sztywnych Sobieraj, a w dwójkach sztywnych Woźniak — Lenczewski.

Zawody odbędą się przed południem między godz. 10—12-tą, po południu między godz. 15—18-tą.

Poza tym odbędą się pierwsze wiosenne wewnątrz - polskie regaty kajakowe.



obozu kapitana związkowego Polskiego Związku Kajakowego dr. Lustra i trenera P. Z. K. p. Arndta przygotowują się do tych zawodów.

Z Niemiec przyjeżdżają następujące os-

## Litwini wywłaszczają Polaków

Tylża 27. 5. Z Kowna donoszą: Rząd litewski za pośrednictwem banku rolnego przeprowadza w dalszym ciągu intensywną parcelację większej własności ziemskiej, znajdującą się w rękach Polaków.

Jak donosi ostatnio „Lietuvos Zinios”, większe majątki przeważnie od razu nabywane są przez wyższych urzędników litewskich. Majątki o glebie mniej urodzajnej rozparcelowywane są na kolonie 20—30 hektarowe i sprzedawane są Litwinom.

## Marszałek Blomberg jedzie do Rzymu

Berlin 25. 5. (PAT). Ze źródeł półoficjalnych komunikują że wizyta marsz. von Blomberga w Rzymie nastąpi dnia 2 czerwca. Pobyt marsz. von Blomberga we Włoszech potrwa dość długo, tak aby miał możliwość bliższego zapoznania się z wojskiem włoskim.

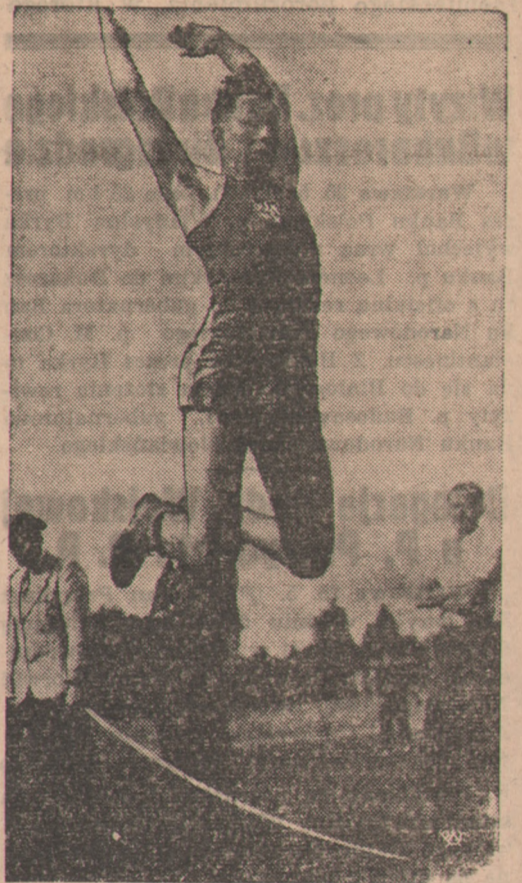
## Niemcy dostarczają nadal materiały wojenne do Hiszpanii

Statek „Traktor” załadował w porcie kileńskim około sto czołgów, dział przeciwlotniczych oraz innego materiału wojennego. W połowie miesiąca załadowano 450 żołnierzy, którzy oficjalnie udać się mieli na manewry do Prus Wschodnich, na pełnym jednak morzu statek zmienił kurs, udając się do Sewilli.

## Przedstawiciele II Międzynarodówki w Madrycie

Komunistyczne pisma hiszpańskie donoszą, że do Madrytu przybyli znani przywódcy robotników: Fryderyk Adler — sekretarz Międzynarodówki Socjalistycznej, Walter Schwenels — sekretarz Socjal. Międzynarodówki zawodowej; Jan Dewig — sekretarz Socjalistycznej Partii Belgii i Juliusz Deutsch. Działacze socjalistyczni złożyli sze reg oficjalnych wizyt m. in. gen. Miaja oraz zwiedzili niektóre odcinki na froncie.

## Sport polski na występach zagranicą



Zdjęcie przedstawia fragment z onegdajszego meczu akademickiego Warszawa — Berlin, który został rozegrany w Berlinie z wielką przewagą drużyny niemieckiej. Reprodujemy moment wspaniałego skoku w dal naszego zawodnika Hoffmana, który zdobył w tej konkurencji pierwsze miejsce z wynikiem 6,87 m.

## BERLIN POKONAŁ AKADEMIKÓW WARSZAWY.

Rozegrany w Berlinie mecz akademicki Warszawa — Berlin zakończył się zwycięstwem Berlina w stosunku 87:63 pkt. Wyniki drugiego dnia zawodów przedstawiają się następująco:

200 m. — 1) Rink (Berlin) 23, 2) Sulikowski (Warszawa) 23,3, 3) Miller (Berlin) 23,3. 800 m. — 1) Roessler (B) 2:01, 2) Rink (B) 2:01,1, 3) Majewski (W) 2:01,5.

1500 m. — 1) Duplicki (W) 4:22,8, 2) Kleiber (B) 4:24,3, 3) Jankowski (W) 4:26,8.

110 m. przez płotki — 1) Grapp (B) 16, 2) Sulikowski (W) 16,3, 3) Pałskier (W) 16,6. Sztafeta 800×400×200×100 m — 1) Berlin 3:29,4, 2) Warszawa 3:32,6.

Rzut oszczepem — 1) Schmidt (B) 59,25, 2) Schulz (B) 51,60, 3) Pabisz (W) 47,24.

Rzut dyskiem — 1) Schulz (B) 43,90, 2) Miller (W) 39,63, 3) Pabisz (W) 38,58.

Skok w dal — 1) Hoffmann (W) 687, 2) Berghoff (B) 681, 3) Grampo (B) 659.

Skok wzwyż — 1) Augustin (B) 180, 2) Schrell (B) 175, 3) Hoffman (W) 170.

## Brutalny napad

## bandy komunistycznej na urzędników ambasady polskiej w Moskwie i na korespondenta PAT'a

Moskwa 27. 5. W dniu 25 bm. dokonano na drodze Kijów — Czernichów napadu na korespondenta moskiewskiego Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT), p. Feliksa Haczyskiego, który jechał samochodem wraz z p. Łagodą, urzędnikiem ambasady oraz szoferem.

W pewnym miejscu szosa auto polskie zatrzymała ciężarówka, z której wyskoczyło kilku napastników. Rzucili się oni na jadących Polaków i zdemolowali ich samochód. Ciężarówka napastników jak stwierdzono, nie była wozem prywatnym.

W związku z tym brutalnym napadem ambasada RP w Moskwie natychmiast interweniowała w komisariacie spraw zagranicznych. Do konsulatu RP w Kijowie zgłosił się we wtorek pełnomocnik komisariatu spraw zagr. i złożył wyrazy ubolewania na ręce konsula polskiego.

## Handel przeciwko nowym obciążeniom podatkowym

W ostatnim numerze Tygodnika Handlowego, organu Stowarzyszenia Kupców Polskich, zamieszczony został jako wstępny artykuł pod tyt. „Nie możemy się zgodzić na nowe obciążenia”. W artykule tym podkreślone zostało negatywne stanowisko kupiectwa wobec projektów nowych obciążeń podatkowych a zwłaszcza wobec projektu dodatku samorządowego do podatku dochodowego.

## Wzrost wpływów skarbowych w kwietniu

Warszawa, 27. 5. (PAT). Dochody budżetowe w kwietniu br. wyniosły ogółem 190,680 tys. zł, co w porównaniu z dochodami w kwietniu 1936 r. w kwocie 175,463 tys. zł daje wyższość 15,217 tys. zł, tj. 8,67 proc.

Jeżeli chodzi o poszczególne pozycje dochodów, to daniny publiczne wykazały wzrost wpływów o 13,89 proc. (z 95,047 w 1936 r. do 108,252 tys. zł. w r. b.), monopole dały więcej o 4,25 proc. (z 53,152 tys. zł do 55,408 tys. zł). Inne dochody administracyjne — o 1,81 proc. (z 19,508 tys. zł do 19,863 tys. zł).

Podatki bezpośrednie dały w kwietniu r. b. 58,436 tys. zł i podatki pośrednie 13,628 tys. zł. cło — 11,873 tys. zł, opłaty stempłowe i daniny publiczne — 8,165 tys. zł.

Z ważniejszych Monopoli — Tytoniowy wpłacił 26,500 zł, Spirytusowy 16,058 tys. zł, oraz Zapalczany — 6,550 tys. zł.

Wreszcie przedsiębiorstwa państwowe wpłaciły do budżetu 7,157 tys. zł.

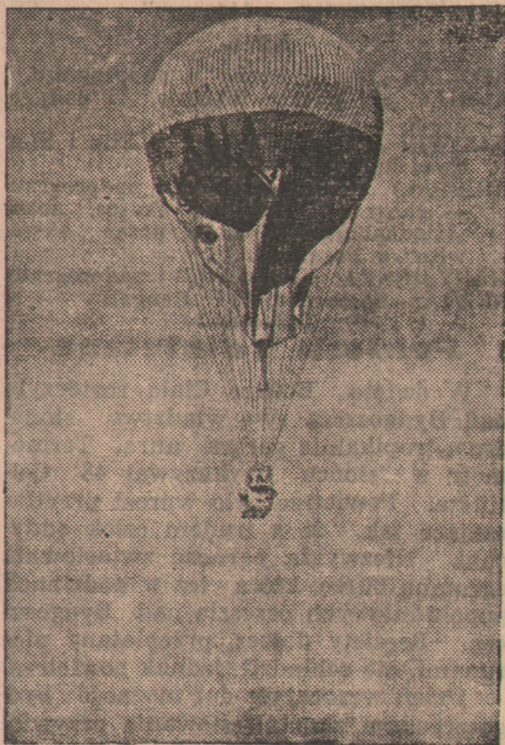
## Konferencje w sprawie importu szynki polskiej do Ameryki

Z okazji pobytu w Nowym Jorku preza-sa Zw. Bekonowego Przedpelskiego, odbył się szereg konferencji w związku z sytuacją, wytworzoną przez nadmierny wzrost liczby importerów, których rywalizacja podcinała ceny, grożąc tym samym dalszemu rozwojowi eksportu szynki polskiej. W wyniku konferencji uchwalono ograniczyć liczbę importerów do 4-ch, a mianowicie: „Bordens Sale Company”, „Hormal”, „Hoffman” i „Ampol”, przy czym innym importerom pozostawiono swobodę dalszej działalności w charakterze subimporterów.

## IX. Krajowe Zawody Balonów Wolnych o puchar im. płk. Wańkowicza

### Otwarty konkurs samochodów

Podajemy, że w ramach programu IX Krajowych Zawodów Balonów Wolnych o puchar im. płk. Wańkowicza, Pomorski Automobilklub organizuje zjazd samochodowy do Torunia.



Programem przewidziano również głosowanie na konkurs piękności samochodów. Dla tych celów służyć będą bilety wstępu z odpowiednim nadrukiem na odwrocie biletu. Kto zatem będzie chciał głosować w konkursie, proszony będzie o wpisanie nr. samochodu na odwrocie, gdyż każdy samochód będzie numerowany.

### PILOT ZWYCIEŻCA W IX ZAWODACH BALONOWYCH — BĘDZIE BRAŁ UDEZIAŁ W TEGOROCZNYCH ZAWODACH „GORDON BENNETT”.

Jak nam komunikują, pilot zwycięzca, który zajmie I miejsce w tegorocznych IX Krajowych Zawodach Balonowych o puchar im. Płk. Wańkowicza został przewidziany jako pomocnik pilota na zawody balonowe „Gordon Bennett” organizowane przez Aero klub Belgijski. Polska wystawia 3 balony.

Do zawodów tych zostali zgłoszeni jako piloci: kpt. Janusz, kpt. Burzyński i kpt. Hynek.

Bilety można wcześniej nabyć w kiosku

### Przedprzedaż biletów na zawody balonowe

Obwód Miejski LOPP uruchomił z dniem 26 bm. przedprzedaż biletów wstępu na IX Krajowe Zawody Balonów Wolnych o puchar im. płk. Wańkowicza.

Nie ma rzeczy, której nie dałoby się uniknąć. Nawet osoby bardzo skłonne do powstawania piegów mogą zachować przez całe lato twarz bez najmniejszej nawet plamki, używając znany jedyny w swoim rodzaju krem przeciwko piegom: PRECIOZA-Perfection, który nie tylko zapobiega powstawaniu, lecz również skutecznie niszczy nawet najbardziej zadawnione piegi.

### „Tydzień Dziecka”

Dorocnym zwyczajem odbywa się i w roku bieżącym na Pomorzu od 23 do 30 maja „Tydzień Dziecka”. Celem „Tygodnia” jest propaganda racjonalnej opieki nad dzieckiem od okresu niemowlęcego aż do wejścia w życie w formie samodzielnego młodzieńca. W roku bieżącym duży nacisk kładzie się także na propagandę półkolonij letnich dla dzieci i młodzieży. Obok propagandy przeprowadzona zostanie zbiórka na listy składkowe i do puszek na opiekę nad dzieckiem, a szczególnie na półkolonie i kolonie letnie. Całość akcji przeprowadzają komitety powiatowe i lokalne Pomocy Dzieciom i Młodzieży, którymi kieruje komitet wojewódzki pod przewodnictwem p. prezydenta Raszei i ks. prałata dr. Janka.

Komitety wojewódzki uprosił na protektorów akcji wojewodę pomorskiego min. Władysława Raczkiewicza, ks. biskupa dr. Stanisława Okoniewskiego, p. generała Wiktora Thommee i p. starostę krajowego W. Łąckiego.

Młodzież to przyszłość narodu. Od jej zdrowia fizycznego i moralnego zależy rozwój naszej siły narodowej i państwowej. Pamiętajmy więc w „Tygodniu Dziecka” o tym, aby poprzeć wysiłki komitetów Pomocy Dzieciom i Młodzieży i umożliwić naszym dzieciom spędzenie nadchodzących uwalnych miesięcy na kolonjach letnich.

Tow. Krajoznawczego w Ratuszu, oraz w biurze Turystycznym „Orbis” ul. Szeroka.

Nadmieniamy przytem, że ceny biletów wstępu wynoszą: 30 gr. dla osób dorosłych, 20 gr. dla członków LOPP, 15 gr. dla młodzieży i szeregowców, 10 gr. dla młodzieży LOPP, dla oddziałów zwartych po 5 groszy od osoby.

A więc wszyscy w niedzielę dnia 30 maja br. o godz. 15-tej na Zawody Balonowe.

## 50 zł nagrody dla rolnika za pomoc w ujęciu złoczyńców

Głośnym w końcu marca br. był w Brodnicy napad, dokonany o godzinie 9 rano w dniu 27 3 37 r. na starszków małżonków Bronisława i Juliannę Barczewskich, zam. w Niewiezu pow. brodnickiego.

Powiadomione władze policyjne weszły natychmiastowy pościg. Do pomocy policji stanął sąsiad poszkodowanych rolnik Kowalski z Niewieza, który na wierzchołcu złoczyńców dopadł i ujął ich, oddając w ręce władz.

Komendant główny policji w uznaniu obywatelskiego czynu rolnika Ko-

## Niezwykłe zjawisko niebieskie nad morzem polskim

Jastrzębia Góra 27. 5. (PAT). Nad brzegami otwartego Bałtyku zaobserwowane zostało przez mieszkańców Karwi, Jastrzębiej Góry, Rozewia, Wielkiej Wsi niezwykle zjawisko atmosferyczne nad morzem polskim, w postaci dwóch olbrzymich świetlnych kul, złożonych pasmem świetlistym koloru fioletowego.

Potężne kule w pewnej chwili zaczęły silnie promieniować, by przeobrazić się w smugi świetlne trójkątnego kształtu. Zjawisko trwało około 20 minut i znikło nagle,

jak nagle pojawiło się. Ponieważ doskonale było obserwowane na północnej części firmamentu, możliwe jest, że ma ono związek z zorzą polarną. Charakterystycznym było że odbiór radiowy był bardzo silnie zakłócony w czasie trwania osobliwego zjawiska.

## Wycieczka rzemiosła pomorskiego na międzynarodową wystawę sztuki i techniki w Paryżu

Izba Rzemieślnicza w Toruniu podaje do wiadomości, że na skutek licznych prób przystępuje do zorganizowania zbiorowej wycieczki rzemieślników do Paryża.

Zależnie od zainteresowania zorganizowana będzie wycieczka 10-dniowa, koszt łącznie paszportów, przejazdów, noclegów i utrzymanie około 325.— zł. Wycieczka 15-to dniowa wraca drogą powrotną statkiem z Francji do Gdyni. Termin wycieczki koniec lipca do połowy sierpnia.

Zainteresowani zechcą zgłosić się do biura Izby do połowy czerwca. Szczegóły programu na żądanie.

## Czego żądają kolejarze?

Agencja „Echo” donosi: Wydział Wykonawczy Zjednoczenia Kolejowców Polskich przeprowadził ostatnio na terenie Ministerstwa Komunikacji szereg interwencji, m. in. w następujących sprawach: 1) Ustalenia pracowników czasowych, pełniących służbę na stanowiskach stałych lub przewidzianych etatem, 2) Rozszerzenie dodatków nocnych na tych pracowników, którzy pełnią służbę w porze nocnej, a do tej pory dodatk tego nie otrzymują, 3) Rewizji wymiarów urlopów wypoczynkowych, 4) Przyjęcia do służby kolejowej b. uczniów warsztatowych synów pracowników kolejowych, którzy stracili ciągłość pracy, przez służbę wojskową bądź też wskutek redukcji, 5) Zaległych postulatów poszczególnych kategorii pracowników uchwalonych na Zjazdach Sekcyjnych i przedłożonych M. K. przez Wydział Wykonawczy, 6) Przyznania dozwolów i biletów dla dzieci rencistów, 7) Pomocy lekarskiej dla rencistów w Dyrekcjach zachodnich, 8) Awansowania pracowników w szerszym zakresie i w półrocznych terminach, 9) Ubrań ochronnych dla pracowników służby drogowej, 10) Przyznania ubrań ochronnych z lepszego materiału, 11) Skrócenia terminu noszenia niektórych części umundurowania i ubrań ochronnych, 12) Uregulowania sprawy nadmiernego nakładania kar i przypisywania pracownikom do zwrotu powstałych strat, 13) Pomocy lekarskiej dla rodzin emerytów.

## W woj. warszawskim wprowadzona będzie służba listonoszów wiejskich

Warszawa 22. 5. (PAT). Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów zawiadamia, że z dniem 1 czerwca br. zostanie zaprowadzona służba listonosza wiejskiego na terenie wszystkich powiatów województwa warszawskiego. — Czynności służbowe doręczycieli wiejskich polegać będą na przyjmowaniu, przenoszeniu i doręczaniu przesyłek pocztowych, — przyjmowaniu wpłat w obrocie oszczędnościowym i czekowym PKO., realizowanie wpłat w obrocie czekowym, przyjmowaniu prenumerat czasopism i wydawnictw periodycznych, sprzedaży znaczków pocztowych i druków, inkasowaniu opłat radiofonicznych i należności na podstawie dokumentów wierzytelnościowych i zleceń inkasacyjnych.



**SOKOLI!**  
JUŻ  
CZAS NAJWYŻSZY  
GOTOWAĆ SIĘ  
I SPRAWNOŚĆ  
WIL ZŁOT  
W KATOWICACH  
OD 26/VI DO 29/VI  
1937

## Pod kołami tranzytowego samochodu

### Tragiczny wypadek na szosie Subkowy — Tczew

W ubiegłą środę w godzinach rannych o godz. 6-iej wydarzył się na szosie Subkowy — Tczew nieszczęśliwy wypadek przejeżdżania człowieka przez jadący z wielką szybkością samochód tranzytowy. Ofiarą padł idący wraz ze swym znajomym do Tczewa mieszkaniec Wielgłowa p. Dutkowski w chwili kiedy usiłował przejść szosę.

Nieszczęśliwego odstawiono do szpitala św. Wincentego w Tczewie w stanie groźnym. D. nie odzyskał jeszcze przytomności.

Policja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia kto ponosi winę za spowodowanie wypadku.

Na marginesie tego wypadku należy podkreślić niezrozumiałe stanowisko naczelnego lekarza szpitala św. Wincentego w Tczewie p. dr. Wrzesińskiego, który w formie niegrzecznej odmówił nam informacji co do stanu zdrowia przejechanego, zastępując się tajemnicą lekarską (!).

## Teoretyczny kurs pilotażu balonowego

### organizuje sekcja balonowa Pom. Aeroklubu

Sekcja balonowa Aeroklubu Pomorskiego organizuje kurs teoretyczny pilotażu balonowego. Na kurs ten zostanie przyjętych 10 kandydatów. Zgłaszać się mogą rezerwiści w wieku do 30 lat (oficerowie i podoficerowie rez.) oraz oficerowie innych rodzajów broni. Warunki przyjęcia są następujące: 1) przynależność do sekcji balonowej A. Pom., 2) narodowość polska, 3) przydatność na członka załogi statków powietrznych (badanie lotniczo-lekarskie).

Opiata za kurs teoretyczny wynosi 3 zł.

oraz jednorazowe wpisowe do sekcji balonowej w wysokości 10 zł i składka miesięczna 1 zł. Kurs teoretyczny prowadzony będzie od 1 lipca do końca lipca br. 2 razy w tygodniu. Kandydaci, którzy ukończą kurs teoretyczny z wynikiem pomyślnym będą szkoleni praktycznie w pilotażu balonowym. Bliższych informacji udziela oraz zapisy przyjmuje sekretariat Aeroklubu Pomorskiego „Dom Społeczny” pokój 67 we wtorki i piątki od godz. 18 do 20.

# Groźny pożar zakładów PePeGew Wąbrzeźnie

## W Toruniu ponownie palily się młyny Rychtera

W Wąbrzeźnie powstał z nieustalonych jeszcze dokładnie przyczyn pożar w zabudowaniach oddziału zakładów PePeGe z Grudziądza. Ogień, ugaszony siłami personelu i strazy pożarnej zniszczył szopę drewnianą z drobnym sprzętem fabrycznym — oraz komin fabryczny, wysokości 45 m. z dachem nad magazynem fabrycznym. Powstała stąd szkoda jest szacunkowo niewielka, bo coś 2000 zł, które znajduje pokrycie z ubezpieczenia zakładów na 300 tysięcy zł. Szczęśliwie zlikwidowany pożar ogromnie zagrażał znajdującej się w sąsiedztwie płonącej szopy wozowni kolejki powiatowej, gdzie mieści się wielki zbiornik nafty o pojemności 32.000 litrów. Dzięki wysiłkom stra-

ży wozownia została zabezpieczona przed ogniem. Według przypuszczeń, ogień w szopie drewnianej został zaprószonej przez jedną z osób, oglądających wystawione tam na sprzedaż wyroby firmy.

Nie mniej groźny ogień wydarzył się ub. środy około godz. 20 w Toruniu w Młynach Rychtera, które palily się przed pół rokiem. Jak stwierdziły pierwsze dochodzenia, wskutek rozgrzania się transmisji i łożysk elewatora — w dodatku s'abno naoliwionych — wybuchł ogień w wiazaniach budynku pomiędzy 3 a 5 piętrem młyna. Ogień w krótkim czasie wydosłał się na dach, płomieniami swymi obejmując elewator i ślimacznice.

Na miejsce ożnia zjechały w rekord-

wym łaście czasie dwa oddziały miejskiej straży ogniowej, którym do pomocy przybyły jeszcze ochotnicza straż pożarna z Podgórza i oddział wojska z beczkowozem. Po blisko półtoragodzinnej, niezwykle wyczerpującej akcji, udało się ogień ugasić. Gdyby nie to, spłonęłyby doszczętnie nie tylko zakłady Młynów lecz i znajdujące się wokoło budynki. Ogromnie akcję utrudniał niezwykle żar, potęgowany przez panujący dnia tego pomimo pory wieczorowej upał. Na miejsce ognia przybył m. in. też prezydent miasta p. Raszeja w otoczeniu wyższych urzędników zarządu miejskiego.

## KALENDARZYK

Piątek, 28. 5. Augustyna  
Sobota, 29. 5. Teodozja  
Niedziela, 30. 5. Feliksa

## Z miasta

— **Wyśmienite lody** wanilowe, czekoladowe, cytrynowe i truskawkowe poleca Cukiernia R. Stenzel.

— **Święto bydgoskiego dywizjonu artylerii konnej** obchodzone będzie w dniu 8 czerwca br. ściśle w ramach dywizjonu.

— **Wycieczka młodzieży polskiej z powiatu złotowskiego** przybędzie do Bydgoszczy w sobotę, dnia 5 czerwca rb. wraz z chórem Zakrzewskim. Jest to ta sama wycieczka, która nie doszła do skutku w roku ub. Program pobytu wycieczki w Bydgoszczu pozostaje w swej istocie niezmiennym w porównaniu z rokiem ubiegłym.

— **Plenarne zebranie Towarzystwa Kupców** odbędzie się w piątek, dnia 28 maja rb. o godz. 20-tej w sali Resursy Kupieckiej. Na porządku obrad m. in. referat b. naczelnego dyr. Banku Polskiego, prezesa Związku Polskiego p. dr. Wł. Mieczkowskiego „O rdzennie polskie mieszczaństwo w całej Polsce“.

— **Przywłaszczyła cudzą własność.** P. Ciećwierska Leokadia zam. przy ul. Świętojańskiej doniosła policji, że niejaka Józefa B. przywłaszczyła sobie jej torebkę damską wartości 18 złotych.

— **Kradzież.** Nieznani sprawcy zakradli

# Dziękuję w Bydgoszczy



Piątek, dnia 28 maja

się do zakładu fryzjerskiego Hersza Piątkowskiego (Teofila Magdzińskiego 18) i skradli maszynkę do strzyżenia włosów, butelkę wody kolońskiej, parasol damski i 3 zł. gotówki. Poszkodowany zawiadomił o kradzieży policję.

— **Zginął rower.** Z korytarza domu przy ul. Hetmańskiej 14 zginął p. Franciszkowi Kwiatkowskiemu rower. Drzwi do korytarza były zamknięte na klucz.

— **Znalezione przedmioty.** W oddziale porządku publicznego złożono następujące znalezione przedmioty: portmonetki z zawartością, kołnierzy damski futrzany, torebkę damską, kamizelkę, zegarek męski, koszulki dziecięce sportowe i skarpetki dziecięce. Prawo własności należy zgłosić w wymienionym urzędzie ul. Grodza nr. 25, pokój nr. 18. — W tym samym urzędzie, lecz na pokoju nr. 16 odbędzie się w dniu 3 czerwca 1937 r. o godz. 15 licytacja nie-

odebranych znalezionych przedmiotów, zwłaszcza: garderoby, bielizny, zegarka męskiego, roweru oraz części rowerowych, skrzypiec w futerałach, walizek, scyzoryka, pierścienia, książek do nabożeństwa, medalików i odznak strzeleckich, aparatu do masażu, 1 kompletu numerów stalowych do wybijania, latarki elektrycznej, fajansowych łyżeczek, 1 sztyletu, 1 szabli, 1 fuzji myśliwskiej, 1 teszyna oraz innych przedmiotów. Nabywcy broni okazać winni odpowiednio zezwolenie starostwa grodzkiego wzgl. powiatowego.

— **Sprytny złodziej.** P. Szymczak Mieczysław i p. Helena Gadzińska korzystając z pięknej pogody zafundowali w ogrodzie na Czyżkówku kąpiel słonecznych. Wykorzystał tą chwilę jakiś złodziej i skradł p. Szymczakowi, marynarkę, krawat i kołnierzyk, a p. Gadzińskiej bućki i pończochy po czym niespostrzeżony ułotnił się.

## DYŻUR NOCNY APTEK.

Od 28 do 30 bm. dyżur pełnią: Aptek Piastowska, ul. Śniadeckich 49 tel. 3682. apteka pod Złotym Orłem, Rynek im. Marszałka Piłsudskiego 1, tel. 3098.

## Z Teatru Miejskiego

Dziś w piątek i w sobotę przedstawienie zawieszono.

— **Gościnne występy warszawskiego teatru „Ateneum“.** Od poniedziałku, dnia 31 bm. do czwartku, dnia 3. 6. br. odbędą się w Teatrze Miejskim gościnne występy warszawskiego teatru „Ateneum“.

## KINA.

APOLLO: „Daniel Boone“ i nadprogram.  
ADRIA: „Pieśniarz Wiednia“ i nadprogram.  
BAŁTYK: „Chińskie morze“ i „Flip i Flap“ dwaj hultaje.  
KRISTAL: „Król kobiet“ oraz nadprogram — pobyt ks. Michała w Polsce, pożar „Hindenburga“ i wielki pożar „Akwa-witu“ w Poznaniu.  
MARYSIENKA: „Głos serca“ i nadprogram.  
REWIA: „Samochód 9“ i „Bengali“.

## Pokłosie świąteczne

W święto Bożego Ciała roztoczyła nad Bydgoszczą swe władztwo słoneczna, tropikalnie gorąca aura. Termometr w słońcu wykazywał 48 Celsjusza. Powietrze było wprost przytłaczające tak, że z trudem człek oddychał. Niezwykła parność zwiastowała ogromną burzę, która też w godzinach popołudniowych przeszła nad Bydgoszczą. Rzęsisty deszcz, przeplatany piorunami, nie ochłodził jednak powietrza.

Dzień wczorajszy dał możliwość bydgoszczanom zmanifestowania przywiązania do wiary i do tradycji kościelnych. Adoracja Chrystusa Pana miała potężną wymowę w uroczystych procesjach, odbytych przed południem w kościele farnym, a po południu w kościele ks. ks. Misjonarzy na Bielawkach. Jak corocznie tak i w tym roku udział wiernych był wprost olbrzymi.

Z dziedziny sportu należy zanotować mecz piłki nożnej, jaki odbył się wczoraj w godzinach popołudniowych na boisku im. Światły pomiędzy K. S. Leo a O. P. N. Sokół 5. Ciekawemu temu widowisku przyglądały się tłumy miłośników piłki nożnej.

## Potężna manifestacja uczuć katolickich społeczeństwa bydgoskiego

### Wielka procesja Bożego Ciała

Wczorajsza manifestacja uczuć religijnych społeczeństwa katolickiego miasta Bydgoszczy była nowym wielkim i potężnym dowodem przywiązania i wierności do Kościoła rzymskokatolickiego.

Wielka procesja Bożego Ciała, jaka skupiła we wczorajszym dniu świątecznym całe społeczeństwo katolickie naszego miasta przy ołtarzach Pańskich, miała przebieg bardzo piękny i podniosły.

Uroczystość kościelną rozpoczęła solenna Msza św., odprawiona na Rynku im. Marszałka Piłsudskiego. Na stopniach wiodących do kościoła Pojezuickiego ustawiono pod wspaniałym baldachimem ołtarz, przy którym prob. parafii farniej ks. kan. Schulz odprawił uroczystą Mszę św.

Rynek udekorowany był zielenią i chorągwiami o barwach papieskich i narodowych. Zwłaszcza pięknie przedstawiały się przybrane girlandami gmachy Muzeum miejskiego, biblioteki i Domu Towarowego B-ci Mateckich. Ze smukłych wież kościoła pojezuickiego spływały dwie wielkie chorągwie papieskie.

Cały rynek wypełniły tłumy wiernych. Oprócz ludności cywilnej wprost ołtarza w szeregu stanęła kompania honorowa z chorągwią pułkową, oświetlającą piękną uroczystość kościelną.

Pierwszy ołtarz znajdował się jak corocznie przy aptece p. Rybickiego. Ewangelię św. odśpiewał przy tym ołtarzu ks. prob. Kaluschke. Po śpiewie chóru farnego pod wezwaniem św. Wojciecha zagrały fanfary orkiestry wojskowej.

Bezpośrednio za baldachimem szli przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych z pp: starostą Suskim, gen. Chmurowiczem i prezesem S. O. Plejewskim na czele.

Drugi ołtarz, do którego procesja udała się wśród zieleni zdobiącej ulicę, oraz po przez most teatralny, pięknie przybrany chorągwiami papieskimi, znajdował się przy kościele Klarysek. Piękny ołtarz był dziełem firmy B-cia Mateccy. Ewangelię św. odśpiewał prob. parafii św. Trójcy ks. Skonieczny. Śpiew wykonał chór kościoła Pojezuickiego.

Następnie udała się procesja do trzeciego ołtarza przy kościele garnizonowym. Piękny ołtarz przygotowała wojsko bydgoskie. Ewangelię odśpiewał ks. kan. mjr. Szacki, a pienia religijne wykonał chór Szkoły Podchorążych.

Z placu Pawła z Łęczycy podażyła procesja ulicami Bernardyńska, Zbożowym Rynkiem, Długą, Jana Kazimierza na Rynek do czwartego ołtarza. Tutaj Ewangelię św. odśpiewał prob. par. Serca Jezusowego ks. kan. Stecznyński.

We wspaniałej procesji Bożego Ciała dzięki bardzo pięknej pogodzie uczestniczyły niezliczone tłumy wiernych. Brali też w niej udział bardzo liczni przedstawiciele miejscowych władz państwowych i samorządowych, wojskowi oraz organizacyji społecznych, kulturalnych, oświatowych i zawodowych. Nie brakło również oddziału Bractwa Kurkowego w umundurowaniu.

Po uroczystej procesji odbyła się na Rynku druga Msza św. dla tych, któ-

rzy z jakichkolwiek powodów nie mogli brać udziału w pierwszej uroczystej Mszy św. Drugą Mszę św. odprawił ks. wikary Gawrych.

W godzinach popołudniowych odbyły się w kościele farnym uroczyste nieszpory oraz procesja wokół kościoła.

O godzinie 17-tej odbyła się uroczysta procesja w parafii ks. ks. Misjonarzy na Bielawkach. I w tej procesji wzięły udział wielkie rzesze wiernych.

## Z procesu o spowodowanie upadłości Banku Stadthagen w Bydgoszczy

### Trzeci dzień rozprawy karnej

W środę, dnia 26 bm. odbyło się dalsze przesłuchanie świadków w sensacyjnym procesie o spowodowanie upadłości Banku Stadthagen.

**Świadek Stanisław Niewitecki:** W Banku Stadthagen byłem swego czasu zatrudniony jako urzędnik w wydziale wekslowym. Należałem również do nadzorców masy upadłościowej. Swego czasu z polecenia p. dyr. Bauera sporządziłem spis weksli, które zostały uznane za nieściągalne. Samo wolnie tego spisu nie sporządziłem. Otrzymałem na to wyraźne zlecenie ze strony dyrekcji. Co do tego, czy dyr. Bauer działał świadomie na niekorzyść banku i czy pobierał jakieś specjalne prowizje, nie konkretnego powiadzić nie mogę. Jestem zdania, że we własnym interesie dyr. Bauera leżało, ażeby interesy banku nie zostały na rażone na szwank. Moim zdaniem Bank Stadthagen w chwili krytycznej mógłby był jeszcze wyjść z opresji, gdyby nie gwałtowny run deponentów oraz gdyby bank otrzymał w tej właśnie sytuacji odpowiednią pomoc finansową. Bank Stadthagen do ostatniej chwili otwarcia wypłacał depozyty tym, którzy po nie się zgłaszali. Już w roku 1931 w Banku Stadthagen odczuwano wielki brak gotówki, to też z trudem zdobywano nieraz pieniądze na wypłatę depozytów tym, którzy przy kasie na nie czekali. W tym to czasie dyr. Bauer przepisał swą willę na nazwisko swej żony, co moim zdaniem wywarło jeszcze większy wpływ na deponentów, a tym samym na niewypłacalność banku. Dalszą przyczyną upadku było rozsiewanie o nim fałszywych i alarmujących wieści, co wpłynęło niewątpliwie na większe wycofywanie z niego depozytów. Mimo wszystko jestem zdania, że wierzyciele banku w 80 proc. będą w swych pretensjach zaspokojeni.

**Świadek Bernard Sypniewski,** ziemianin: Dyr. Bauer zasiadywał w radach nadzorczych różnych przedsiębiorstw akcyjnych, np. w „Unii“ Grudziądz i Młyn Przechowco, muszę jednak stwierdzić, że nigdzie nie działał na szkodę firm, dla których pracował, tak samo i dla Banku Stadthagen. Uważałem p. dyr. Bauera zawsze za człowieka uczciwego.

**Świadek Mieczysław Romański,** dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie: Byłem swego czasu dyr. Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy, z którym do bankiem Bank Stadthagen miał stosunki finansowe. Kredyt Banku Stadthagen w B. G. K. w Bydgoszczy sięgał kwoty 300.000 zł. Bank Stadthagen prosperował wtedy dobrze, to też praca handlowa z nim układała się pomyślnie. W roku 1930 wskutek pogłębiającego się kryzysu zacząłem stosować politykę wielkiej ostrożności, co wpłynęło na to, że i od Banku Stadthagen zaczęto przyjmować weksle z mурowanymi podpisami. Bank Gospodarstwa Krajowego ze strony Banku Stadthagen żadnych strat nie poniósł, gdyż kredyt został w porządku zlikwidowany. W chwili, gdy dowiedziałem się o wielkich sumach, gwarantowanych pewnym firmom przez Bank Stadthagen, zacząłem się niepokoić o dalszy los tego banku.

**Świadek Karol Głissing,** inspektor Min. Skarbu: W roku 1931, gdy odbyłem lustrację Banku Stadthagen, interesy tego banku przedstawiały się gorzej, niż w latach poprzednich. Bank Stadthagen zbytnio się zaangażował w kierunku firmy Löhnert, to też moim zdaniem los jego zależał od interesów tejże firmy. Podczas rewizji w Banku Stadthagen nie zauważyłem i nie stwierdziłem żadnych fałszerstw książek, które musiały by mnie uderzyć, gdyby istniały.

**Świadek Michał Żółtowski,** inspektor Min. Skarbu: Książki bankowe prowadził Bank Stadthagen prawidłowo. Nie zauważyłem nic podejrzanego. Gdyby zaszło coś złego, niewątpliwie ujawniono by to w protokole.

**Świadek Józef Witek,** dyr. Gimnazjum Kupieckiego w Bydgoszczy: W roku 1931 sytuacja finansowa Banku Stadthagen nie była w 100 proc. pewna. Zostałem mianowany nadzorcą sądowym tegoż banku. Bronie interesów wierzycieli, chcąc zaspokoić ich w zupełności. Moim zdaniem, można by było bank uratować od upadku jeszcze wówczas, gdyby otrzymał większą pomoc finansową. Firmę Löhnert uważałem za firmę pewną. Bank Stadthagen zbytnio zaangażował się w kierunku większych firm przemysłowych, a lekcewał interesy mniejszych przedsiębiorstw, skutkiem czego popadł w nieszczęście. Do upadku banku przyczynił się niewątpliwie run tak, że od razu trzeba było wypłacać deponentom kilkaset tysięcy złotych. Wszelkie wpisy w książkach bankowych były prowadzone dobrze i zarzuty o fałszerstwo książek były moim zdaniem zupełnie bezpodstawne.

**Świadek dr. Maryński** z Bydgoszczy: P. prezesa Robieskiego znam od r. 1919. Był on człowiekiem zamożnym. Fakt przepisa-

nia przez dyr. Bauera swej willi na nazwisko żony wywołał niekorzystne wrażenie, gdyż ktoś mógłby uczynić mu zarzut, iż obawia się o swój majątek. Komisja kredytowa, w której również zasiadałem, zastanawiała się zawsze nad wnioskami o udzielenie kredytów, to też bez wiedzy tejże komisji dyrekcja banku większych kredytów nie udzielała. Członkowie komisji kredytowej i Rady Nadzorczej byli jednogłośnie zdania, że firma Löhnert jest ciężarem dla banku.

**Świadek dyr. Władysław Maciejewski** z Bydgoszczy: Gdy Be-De-Te znajdował się w kontakcie finansowym z Bankiem Stadthagen, nie odniosłem nigdy wrażenia, jakoby dyr. Bauer proponował czy pobierał jakieś specjalne prowizje od kogokolwiek. Bank Stadthagen cieszył się w Bydgoszczy dobrą opinią, to też sfery kupieckie bardzo żałowały, gdy bank ten upadł.

Dalsi świadkowie **Bernard Don, Wojciech Loch, Ignacy Niedbał, Edmund Suwałski, Leon Jackowski, Jeske, Emil Bleszyński, Mieczysław Figurski, Józef Skwierczyński i Herszberg B.** nie ciekawego nie zeznali.

Dalszy ciąg rozprawy karnej w piątek, dnia 28 bm. o godz. 9-tej rano.

## Wrażenia z kin

## „DANIEL BOONE“ W KINIE APOLLO

Bogata, pełna zmagani i szlachetnych porywów historia walk kolonizatorów „Nowego świata“ z Indianami znalazła w tym filmie swój głęboki wyraz i odbicie. Ciężkim trudem i potem zdobywana każda piędź ziemi od tubylców, czerwonoskórych Indian budzi podziw, zachwyty i wzrusza do głębi. Jednocześnie podziwiamy i okazujemy serce dla tych tubylców, którzy dzielnie bronią swej własności, swego kraju przed białymi najeźdźcami.

Film „Daniel Boone“ o bogatej wystawie, o bogactwie zdjęć, o wielkim przepychu pozostawia niezatarte wrażenie. Akcja filmu, która rozgrywa się w przednich plenerach porywa nas i pochłania. trzyma w nieustannym napięciu naszą uwagę, każe śledzić najdrobniejsze szczegóły, przy czym zależnie od sytuacji budzi obawę, radość, lęk grozy. Świetny dobór artystów z uroczą Heather Angel i Georg O'Brienem na czele, film stwarza widowisko najwspanialszej miary.

W nadprogramie piękna kolorówka i najświeższy twórczyni Pata.

Rolnicy domagają się obniżenia cen nawozów sztucznych

W związku z naszą notatką pod tyt. „Precz z Kartelem Superfosfatowym” dowiadujemy się, iż na zjeździe rolniczym w Grudziądzu między uchwalonymi rezolucjami znalazła się również rezolucja zgłoszona przez jedno z Kółek Rolniczych pod koniec obrad w wolnych głosach domagająca się wydatnego obniżenia cen nawozów sztucznych, wobec znacznego wzrostu konsumpcji ogólnej i ciężkiej tegorocznej sytuacji rolnictwa w szczególności zaś rozwiązania kartelu superfosfatowego. Kartel ten w odróżnieniu od innych przemysłów nawozowych, które wobec tegorocznej klęski rolnictwa pomorskiego obniżyły cenę, udzielił szerokiego kredytu i wprowadził szereg ugodnień, nie poszedł rolnikom pomorskim na rękę i nie przyczynił się do złagodzenia tegorocznej ciężkiej sytuacji rolnictwa pomorskiego.

Wygłoszony na zjeździe referat p. dyr. Zakrzewskiego Centrali P. T. R. z Torunia dotyczył tylko spraw organizacyjnych i nieporuszał w żadnym stopniu spraw tyjących przemysłów nawozowych.

Choroby dziecięce. W klinikach dla dzieci stosuje się naturalną wodę gorzką „Franciszka-Józefa” już przy małych a uporczywych zaparciach z dobroczynnym wynikiem.

Sprawa ubezpieczenia samochodów

W związku z przewidywanym rozwojem ruchu motoryzacyjnego w Polsce, w kołach automobilowych zwracają uwagę na możliwości, jakie otwórzają się dla pracy towarzystw ubezpieczeniowych w dziale „auto-casco”.

Obecnie towarzystwa ubezpieczeniowe pracują jeszcze w tym dziale z deficytem, skutkiem zbyt małej ilości taboru samochodowego w Polsce. Z czasem jednak, gdy wzrośnie liczba pojazdów, ubezpieczenie samochodów od katastrof pokryje z nadwyżką obecne straty tego działu, a nawet możliwe będzie obniżenie stawek ubezpieczeniowych.

Wielka ogólnopolska wystawa psów rasowych w Toruniu

Klub Kynologów, szeroko już znany od lat czterech wśród naszego społeczeństwa z niestannie ożywiającej i energicznej działalności w kierunku popierania racjonalnej hodowli psów rasowych, organizuje obecnie już po raz drugi wielką wystawę psów w Toruniu. Wystawa odbędzie się w dniach 5 i 6 czerwca w hali powystawowej na Bydgoskim.

Ze względu na zgłoszenia licznych i znanych hodowców z całej Polski, wystawa zapowiada się nadzwyczaj imponująco. Sędziować będą trzej znawcy, członkowie kolegium sędziowskiego z Warszawy. Otwarcie: 5. czerwca o godz. 11. przed południem.

Wyróżnione psy otrzymają liczne nagrody w postaci medali, dyplomów itp. Informacyjną udziela i zapisy przyjmuje Klub Kynologów w Toruniu ul. Bydgoska 37. parter, tel. 1971 w godzinach od 12 — 14 i na placu tresury psów Klubu Kynologów w Toruniu ul. Nadbrzeźna (koło Grzyba) codziennie od 18—20.

Termin przyjmowania zgłoszeń upływa dnia 1. czerwca. Specjalna Komisja na tym pokazie zakwalifikuje najlepsze psy z każdej rasy do wysłania na Światową wystawę kynologiczną, która odbędzie się w drugiej połowie lipca br. w Paryżu.

70 tysięcy działkowców na Pomorzu

Walny zjazd delegatów Zw. Ogr. Działkowych

W niedzielę odbył się w Grudziądzu walny zjazd delegatów Tow. ogródków działkowych z całego Pomorza. Na zjazd przybyło blisko 100 delegatów a prócz tego liczni przedstawiciele władz. M. in. w zjeździe wziął udział przedstawiciel Funduszu Pracy inż. Rozen z Warszawy. Na intencję zjazdu odprawiona została w kościele N. M. P. Msza św. O godz. 10-tej nastąpiło oficjalne otwarcie zjazdu. Zjazd obradował w „Leśniczówce”. Po otwarciu zjazdu przez p. Milewskiego z Torunia wybrano na przewodniczącą p. Lubawego również z Torunia. Po przemówieniach gości i delegatów prezes p. Milewski wygłosił referat organizacyjny w którym zaznaczył, że związek zrzesza w tej chwili 50 tysięcy rodzin a w roku bieżącym liczba ta powiększy się o

dalsze 20 tysięcy. W uzupełnieniu referatu p. prezesa Milewskiego przemawiał p. Lubawy. Po sprawozdaniach zarządu i przerwie obiadowej odbyły się wybory nowych władz związku. Wynik wyborów był następujący: prezes — p. Matusiak (Toruń), wiceprezesi: I. — p. insp. Wodczud, II. — p. Figurski, sekretarz — p. Konieczny (Toruń), zastępca — p. Głębiński (Toruń), skarbnik — p. Klimaszewski (Toruń) oraz pp. Pawłowski — Tczew, inż. Partyka — Grudziądz, Szymański — Chełmża, Zaparucha — Chojnice. Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: burmistrza Kleina z Chełmna, Wronekowskiego z Kowalewa, Chojckiego z Torunia, Wiśniewskiego z Kowalewa i Mrówczyńskiego z Grudziądza.

Ciechocinek — Cieplica. Uzdrowsko dla dzieci

Każdy ojciec i matka, mający dziecko wzięte, cierpiące na reumatyzm, zolzy, gruźlicę kostno-stawową lub gruźlicę chłonnych — winni wiedzieć, że Ciechocinek Cieplica posiada jedno z nielicznych w Polsce Sanatoriów dziecięcych św. Tadeusza, w którym pod specjalną opieką lekarską leczy się wspomniane cierpienia u dzieci. Korzystają one z kąpeli solankowych, masażu, diatermii itd. Dyrektorem Zakładu jest dr. Piotr Wiczorkiewicz. Opłata dzienna (całkowicie utrzymanie, opieka lekarska i wszystkie potrzebne zabiegi) wynosi 5 zł dziennie. Za dzieci pracowników państwowych,

posiadających urzędową kartę skierowania lekarskiego. Skarb Państwa płaci 75 proc. należności. Najkrótszy okres leczenia wynosi 6 tygodni. Sanatorium zawsze przepełnione w głównym sezonie cieszy się wielkim uznaniem i posiada małych kuracjuszy (6—14 lat) z całej niemal Polski. Zakład obliczony na 150 dzieci okolony jest ogrodami i lasiem sosnowym; posiada przestronne sypialnie, werandę, skanalizowane umywalnie itd. Informacją udziela Sanatorium św. Tadeusza, Ciechocinek, ul. Księcia Józefa Poniatowskiego.

W drugą bolesną rocznicę śmierci śp. Władysława Kowalskiego właściciela restauracji Dworca Morskiego odbędzie się w dniu 29 bm. o godz. 8-ej rano w kościele Najśw. Marii Panny nabożeństwo żałobne o czym zawiadomia rodzina

Programy radiowe Piątek, 28 maja PROGRAM OGÓLNOPOLSKI 6.30 Pieśń „majowa”. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Parę informacji. 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół. „Płynię Wisła”. Audycja muzyczna. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Koncert Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej pod dyr. Teodora Rydera. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Zielarstwo w Polsce” — pogadanka — wygł. Maria Chrzanowska (ze Lwowa). 13.00—15.00 Przerwa. (Patrz programy lokalne). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 „Gdy kwitną kwiaty” (płyty). 15.55 Jak spędzić wakacje. 16.00 Film, plastyka, architektura. 16.10 Pogadanka społeczna. 16.15 Rozmowa z chóralnym k. kapelana Rejasa (ze Lwowa). 16.30 Muzyka salonowa w wyk. Kwart. rozgł. Krakowskiej. 17.00 „Nauka w Rosji współczesnej” — odczyt — wygł. prof. Marian Dziedziński (z Wilna). 17.15 Recital fortepianowy Leopolda Muensera: (ze Lwowa). 17.50 „Encyklopedia mówiona” w opr. inż. Stanisława Broniewskiego (z Krakowa). 18.00 Pogadanka aktualna.

Henryka Gąsiorowskiego 15.40—16.15 Muzyka kameralna (płyty). 18.16—18.20 Wiadomości sportowe z Pomorza. 18.20—18.45 „Nasze morze” — obrazek słuchowiskowy dla młodzieży, w opracowaniu J. d. Korczakowskiej według powieści A. Kwiecińskiej. Audycja słowno — muzyczna. 18.45—18.50 Program na jutro. 20.15—20.48 Lekka muzyka orkiestrowa i piosenki neopolitańskie (płyty). 21.00—22.30 Koncert Pomorskiego Towarzystwa Muzycznego. Wykona Orkiestra Symfoniczna Pomorskiego Towarzystwa Muzycznego pod dyr. Zygmunta Grabowskiego i Tadeusz Kowalski — wiolonczela. 1) Wolfgang A. Mozart: „Eine kleine Nachtmusik” serenada. 2) Antoni Vivaldi: Koncert wiolonczelowy o-dur (wyk. Tadeusz Kowalski). 3) Edward Grieg: „Z czasów Holberga” — suita. 4) Mieczysław Karłowicz: Serenada (Na orkiestrze smyczkowej). 22.45—23.00 Muzyka taneczna — płyty — z Warszawy.

ZAGRANICA 19.30 Wiedeń. Pieśń z całego świata w wykonaniu Deli Lipińskiej. 19.30 Praga. „Rusałka” — opera Dworzaka (transmisja z teatru). 20.15 Ryga. Utwory Saint - Saens. 20.15 Londyn Reg. Londyński Festiwal muzyczny. Dyr. Arturo Toscanini (transmisja z Queens Hallu). 20.30 Wiedeń. Koncert symfoniczny. 21.00 Mediolan. „Wesele Figara” — opera Mozarta. Dyr. Bruno Walter (transmisja z teatru). 22.00 Sztokholm „Carman” — opera Bizeta akt. 3-ci i 4-ty). 23.00 Radio Paris. Koncert nocny.

Sobota, 29 maja PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń majowa z Wieży Mariackiej w Krakowie. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacji”. 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Koncert mandolinistów im. Moniuszki z Welnowca. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół: „Śpiewamy piosenki” — audycja prowadzi Tadeusz Mazzyer. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Policji Państwowej pod dyr. Antoniego Lewińskiego. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Skrzynka rolnicza” — inż. Wacław Tarkowski. 14.30 Teatr Wybrański dla dzieci: „Bajka o trzech siostrzykach” — słuchowisko Lucyny Krzemienieckiej z ilustracją muzyczną Wł. Macury (wzmianka). 15.00—15.15 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Muzyka lekka (płyty). 16.00 Nasz program. 16.10 „Życie kulturalne stolicy”. 16.15 Parafraza i fantazja na tematy dawnych melodii, w wykonaniu orkiestry pod dyr. Adama Hermanna (z Krakowa). 17.00 Transmisja Nabożeństwa Majowego z Ostrzy Brama w Wilnie. Po nabożeństwie: Pieśń do Matki Boskiej (płyty). 17.50 „Przebieg wydawnictwa” — prof. Henryk Mościcki. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Wesele melodie (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Audycja dla Polaków za granicą: „Ludzie Wisły” — obrazek słuchowiskowy w opracowaniu Heleny Boguszewskiej i Jerzego Kornackiego. 19.30 Śląska pieśń żołnierska w opracowaniu Jerzego Langmana w wykonaniu chóru Pracowników Magistratu miasta Katowic. 20.00 Schubert w transkrypcjach fortepianowych w wykonaniu Zygmunta Lisickiego (z Poznania). 20.30 Nowości literackie omdwi Leon Piłwiński. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert rozrywkowy w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego. 22.00 „Ministerstwo humoru” — „Wesola Syrena”, w opracowaniu Świątopelki Karpińskiego. 22.30 Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyskiego, z udziałem „Czwórki Radiowej”. 23.00—1.00 Patrz programy lokalne.

ROZGŁOSNIA POMORSKA

7.10—7.15 „Parę informacji”. 7.35—8.00 Koncert mandolinistów z Welnowca. 15.30—18.00 „Dobre cielenie — dobra krowa” — pogadanka rolnicza — wygł. inż. Władysław Skrzypiec. 13.00—14.00 Przy dźwiękach lekkich melodii (płyty za płytę). 15.15—15.35 Skrzypce i fortepian (płyty). 15.35—15.40 Życie kulturalne Pomorza. 15.40—16.05 Uwertury (płyty). 16.05—16.15 Nasz program. 18.20—18.30 „Rewia w wstępie” felieton w opracowaniu Heleny Jeske - Chojńskiej. 18.30—18.45 Melodie ludowa i żołnierskie (płyty). 18.45—18.50 Program na jutro. 23.00—23.30 Tańce i piosenki.

ZAGRANICA

20.00 Bruksela flam. Koncert orkiestrowy. 21.05 Praga „Asrael” — symfonia Suka. 21.00 Rzym. „Ernani” — opera Verdiego. 22.15 Drottning. „Carman” — opera Bizeta (transmisja z Covent Garden). Akt III. 22.30 Budapeszt. Koncert orkiestry operowej.

Tabela loterii z dnia 26 maja

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE. Stale dzienna wygrana zł. 5.000 na nr. 58502. 21. 50.000 na n-ty: 66409 86713. 21. 30.000 na nr.: 89898. 21. 15.000 na n-ty: 130809 186520. 21. 5.000 na nr.: 110708. 21. 5.000 na n-ty: 1034 41977 66136 72636. 72559 107438 114562 132168 142790 144858 147895 160916 175452 176225. 21. 1.000 na n-ty: 7968 39738 45834 45988 50448 59900 69464 74175 75026 82163 85906 92931 120110 126527 140474 155425 167911 179248 179730 184390 186068 189065 189760. Wygrane po 200 zł. 35 74 165 211 89 308 35 533 73 621 63 817 92 112 36 55 77 1102 427 48 539 86 99 604 64 67 729 72 989 2029 44 132 51 215 462 566 627 854 3053 221 485 584 606 745 48 59 837 907 4021. 102 206 355 850 68 5192 227 709 940 45 6205 6 372 695 721 80 859 902 39 7026 37 356 647 896 961 8035 36 59 133 48 204 32 635 863 905 12 9052 71 161 362 771 847 87 911 10668 139 492 501 36 94 642 70 72 973 11178 448 79 520 33 933 12083 127 295 316 982 32 417 42 510 19 28 31 671 734 36 821 65 922 51 13246 409 531 789 821 985 14054 217 75 887 993 71104 368 640 66 69 830 30 43 90 368 92 436 866 75 958 15049 108 274 98 51 72021 163 83 219 29 484 557 69 614 315 467 563 72 16029 154 492 512 630 736 64 878 73139 51 349 91 447 577 767 801 805 61 908 59 17109 90 236 375 414 35 542 74193 248 418 23 401 521 618 845 75149 47 684 792 94 809 18153 336 57 72 437 661 86 819 19105 420 92 502 23 70 74 900 76048 522 627 94 741 72721 354 99 551 667 715 78045 199 247 82 456 809 38 979 79039 211 362 436 78 551 94 821 32 80106 39 254 434 53 81 652 771 898 980 81160 406 790 973 82086 151 62 243 422 643 860 83105 93 459 76 514 53 732 834 931 84050 247 304 685 856 972 85085 94 146 561 716 86234 305 33 518 704 818 94 87051 81 191 219 339 473 576 665 88239 362 452 991 691 89032 34 5 399 412 59 902 22 899 971 90060 98 210 46 63 335 563 677 729 73 55 629 949 31093 117 94 570 684 790 804 90 929 32223 76 417 64 593 681 74 836 33277 300 4 439 518 33 630 80 34143 259 96 92320 696 844 901 60 93109 307 443 9 381 801 62 914 36 94088 283 63 26 328

**Sekretariat**

Związku Polskiego Lipno, wskaże sklep spożywczy, targ dzienny 250 zł. Wartość 10 tysięcy, a wraz z domem, placem, ogrodem 31 tysięcy. 3607

**Okazja**

tylko do 15 czerwca. Nowy wzbudowany dom dwupiętrowy, dwupiętrowa oficyna, Włocławek. Roczny dochód 6 tysięcy. Cena 35 tysięcy. 3607

**Zagubiono**

książeczkę wojskową, dowód tożsamości konia, oraz obligację pożyczki narodowej na 50 zł, na nazwisko Juliana Czeuże, zam. w Gaju, gm. Płonne, pow. Rypin. 3611

**TORUN**

**Uwaga!**

z składy Nowe meble, Toruń, Prosta 5. Używane meble, Toruń, Małe Garbary 5. Telef. 1682. Pamiętaj! 9841C

**Opaski**

higieniczne, damska obsługa Hurtownia Drogerijna Jan Kapczyński, Toruń, Szeroka 35. 2512C

**Rowery**

męskie i damskie, gwarantowane, po cenach zniżonych na dogodnych warunkach poleca „ELEKTRA” Toruń, Chelmińska 4. 2906Ck

**Mieszkanie**

3-pokojowe z wszelkimi wygodami, w nowym domu wynajmę. Toruń, ul. Żwirki i Wigury 58. 3719

**Mieszkanie**

3-pokojowe, Toruń, przy ul. Kasprzycza 13, do wynajęcia. Wiadomość na miejscu. 3728Ck

**TAPCZANY**  
Bracia Tews  
TORUŃ, MOSTOWA 30

**BYDGOSZCZ**

**2 bufetowe**

sily pierwszorzędne, poszukują posady. Najchętniej nad morzem. Oferty pod „Bufetowe” kierować do „Dnia Bydgoskiego Ilustr.” Bydgoszcz, Plac Wolności nr. 1. 3734B

**Furmaństwo**

Przewóz mebli i bagażu - załatwia „Goniec Inwalida” Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 18. Tel. 19-25.

**TCZEW**

**Chiromantka**

Gratologini z Wiednia przewidziana przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. Przyjmuje także w niedziele i święta. Tczew, ul. Szopowa 34, parter lewo. 3636Tk

**ZARZĄD TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUKI I SZTUKI W GDANSKU**

zawiadamia P. T. Członków, że w piątek, dnia 4 czerwca 1937 r. o godz. 18 m. 45 w pierwszym terminie i 19 m. 15 w drugim terminie, odbędzie się w sali konferencyjnej gmachu b. Dyrekcji Okr. PKP. Am Olivaer Tor 2-4, 1. piętro

**Walne Zebranie Administracyjne**

- z następującym porządkiem dziennym:
1. Zagajanie zebrania przez prezesa Towarzystwa.
  2. Wybór marszałka zebrania.
  3. Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zebrania.
  4. Sprawozdanie sekretarza z działalności Zarządu w r. 1936/37.
  5. Sprawozdanie skarbnika.
  6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
  7. Dyskusja nad sprawozdaniami i udzielenie absolutorium Zarządowi.
  8. Wybory uzupełniające dwóch członków Zarządu.
  9. Wybór Komisji Rewizyjnej.
  10. Wolne głosy.
  11. Odczytanie protokołu Zebrania.
  12. Zamknięcie Zebrania przez marszałka. 3722

II. Km. 2032/36.

**OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIEMUCHOMOŚCI**

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru II. Bernard Linde, mający kancelarię w Toruniu przy ul. Kopernika 24, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 2 lipca 1937 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Toruniu, sala 33 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Pomorskiej Drukarni Rolniczej, Spółki Akcyjnej w Toruniu nieruchomości składającej się z budynku frontowego murowanego piętrowego oraz dalszych budynków bocznych murowanych przyległych, przeznaczonych na drukarnię wraz z przeróżnymi maszynami drukarskimi, położonej w Toruniu przy ul. Bydgoskiej 56. Nieruchomość o ogólnym obszarze 3256 m. kw. posiada księgę gruntową z oznaczeniem hipotecznym Toruń, tom IV, karta 134 w Sądzie Grodzkim w Toruniu.

Nieruchomość wraz z maszynami drukarskimi oszacowana została na sumę 238.071,17 zł., cena zaś wywołania wynosi 178.553,37 zł. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości 23.807,11 zł.

Rekojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-iej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Toruniu, sala 44.

Toruń, dnia 20 maja 1937 r.  
(-) Linde, komornik.

**GDYNIA**

**Szlachetne tynki**

własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — białe, zielone, czarne, czerwone, żółte, serpentyna carara, stopnielastrowe. Adres „ELEWACJA” Gdynia, Morska 49, telefon 2273. Biuro sprzedaży betonu Adama Poszukujemy reprezentantów. Oddział Toruń, Mostowa, tel. 2182, Bydgoszcz, T. Kukliński, ul. Cieszkowskiego 10. 3557

**Komfortowe**

4-pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami w śródmieściu do wynajęcia. Wiadomość w Administracji „Gazety Morskiej Ilustrow.” Gdynia. 3731M

**Zaświadczenie**

wojskowe, wydane przez P. K. U. Rzeszów, unieważniam. Władysław Skowroński. 3730M

**Parcela**

budowlana 900 m<sup>2</sup>, w Chyloni, blisko dworca okazyjnie do sprzedania. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Morskiej Ilustrow.” 3732M

**GRUDZIĄDZ**

**Deski**

stolarskie, drzewo budowlane, wprost z tartaku jak również ze składu dostarcza po cenach konkurencyjnych Z. Guttman, Grudziądz, Pierackiego 9/11, telef. 1217, 3724G

**GDANSK**

**Firmy,**

eksporterzy, względnie przedstawiciele handlowi, którzy objeżdżają Polskę, mogą otrzymać do sprzedaży nowy rewelacyjny artykuł. Oferty nr. 1318 do „Gazety Gdańskiej”. 3723Gdk

**ZAPISY DO PAŃSTWOWEGO KOEDUKACYJNEGO LICEUM HANDLOWEGO W TORUNIU.**

Dyrekcja Liceum Handlowego w Toruniu przyjmuje zapisy kandydatów (tek) na rok szkolny 1937/38 w sekretariacie Gimnazjum Kupieckiego przy ul. Sienkiewicza 38 codziennie od godz. 9-tej do 13-tej.

Kandydaci w wieku od 16 do 20 lat winni przedłożyć:

1. metrykę urodzenia,
  2. świadectwo ukończenia:
    - a) gimnazjum ogólnokształcącego nowego typu lub 6 klas gimnazjum ogólnokształc. dawnego typu, albo
    - b) trzyletniej lub czteroletniej średniej szkoły handlowej z podbudową 7 kl. szkoły powszechnej, albo
    - c) 6 klas szkoły wydziałowej,
  3. świadectwo zdrowia, wystawione przez lekarza szkoły, którą ostatnio ukończył kandydat (tka),
  4. 1 fotografię
- oraz uiszczyć takse egzaminacyjną w kwocie 5 zł. Egzaminacje wstępne odbędą się w czasie od 25 do 26 czerwca rb. Egzamin opiera się na materiale programowym państwowego gimnazjum ogólnokształcącego.

Absolwenci gimnazjów ogólnokształcących składać będą egzamin ustny z języka polskiego, absolwenci zaś innych szkół wyszczególnionych pod b) i c) punktu 2-go warunków przyjęcia składać będą: egzamin piśmienny z języka polskiego oraz egzamin ustny z języka polskiego, obcego i matematyki.

W Liceum Handlowym wykładane będą następujące przedmioty: religia, język polski, dwa języki obce nowożytne, matematyka, organizacja i technika handlu, reklama, prawoznawstwo, towaroznawstwo, geografia gospodarcza, ekonomia społeczna, arytmetyka handlowa, księgowość, stenografia, pisanie na maszynie i nadobowiązkowo stenografia języka obcego.

Okres nauki dwuletni. Absolwenci Liceum Handlowego posiadają uprawnienia w służbie państwowej - cywilnej i wojskowej równorzędne z absolwentami Liceów ogólnokształcących, jak również posiadają będą wstęp do wyższych zakładów naukowych na warunkach, które ustala władze szkolne. 3721

**Przedzierżawienie czereśni.**

Powiat wąbrzeski wydzierżawi drogą publicznego przetargu zbiór czereśni z około 33 km. szos powiatowych.

Ustny przetarg odbędzie się w piątek, dnia 4-go czerwca 1937 r. o godz. 12-tej w południe w gmachu Starostwa Pow. — sala posiedzeń.

Kaucja licytacyjna wynosi 50,— zł.

Warunki dzierżawy zostaną przed rozpoczęciem licytacji podane do wiadomości.

Wąbrzeźno, dnia 26 maja 1937 r.

Wydział Powiatowy

Zarząd Drogowy w Wąbrzeźnie. 3608

Do akt Km. Nr. 2124/36.

**OBWIESZCZENIE**

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru I. Stanisław Lewicki, urzędujący w m. Grudziądzu przy ul. Budkiewicza nr. 9 obwieszcza, że na dzień 27 lipca 1937 o godz. 10 został wyznaczony opis i oszacowanie majątku Łasin, tom 29, wykaz liczb 885, stanowiącego własność Wilhelma Wiesnera w Łasinie, położonego w Łasinie pow. Grudziądz.

W związku z powyższym, na zasadzie § 2 art. 668 k. p. c. wzywa się wszystkie osoby, by przed ukończeniem opisu zgłoszyły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności.

(-) Stanisław Lewicki, komornik. 3727

Sygnatura: Km. III. 216/36 i 806/37. 3726

**OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI**

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu III. rewiru Wojciech Janowski, mający kancelarię w Grudziądzu, ul. Legionów nr. 13 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 maja 1937 r. o godz. 11-tej w Grudziądzu, ul. Miłoleśna nr. 12 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należącej do Anieli Furtakowej, składającej się z 4-ch krów czarno - białych, 1 byczka 1 rok starego, i 1 jałowicy 1 i pół roku starej, oszacowanych na łączną sumę 740,— zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Grudziądz, dnia 24 maja 1937 r.

(-) W. Janowski, komornik.

Rep. Km. 143, 484/37 i 1600/36. 3612

**OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI**

Dnia 31 maja 1937 r. o godz. 9-tej w Grzywnie u małż. Orłowskich, sprzedam za gotówkę największą dającemu: 1 kanapę szarą, bufet dębowy, kredens, duży stół, 12 krzeseł i młocarkę Lanca — oszacowanych na łączną kwotę 7.200,— zł.

Chełmża, dnia 24 maja 1937 r.

(-) Gramowski Franciszek, komornik Sądu Grodzkiego w Chełmży.

**GDANSK**

Polecamy następujące firmy:

**Eleganckie kapelusze damskie**  
najnowsze modele. Ceny bardzo przystępne.  
„Wiener chic”  
Gdańsk, Hauster 3. 1350

**SIEROTZKI, GDANSK**  
Dominikswall 13 — Telefon 24664  
Studebaker — Service 1718  
SKŁAD OPON i części zapasowych do samochodów  
Essex — Chrysler — Whippet.

**GARDROBA** Ubrania męskie — palta i płaszcze damskie.  
**WIEN-BERLIN, BEKLEIDUNG G. m. b. H.**  
Breitgasse 108. 2990

**Narzędzia ogrodnicze**  
oraz wszelkie artykuły gospodarcze  
**Rudolph Mischke**  
Gdańsk, właśc. Otto Dubke, Langgasse 5. 9884

**OWADY** tępi pod gwarancją  
**J. Walaszewski, dezyntektor bległy**  
Gdańsk, Schüsseldamm 41,  
telefon 24163. 2784

**RADIO „ELEKTRO”**  
**ROWERY J. Beresin et Co**  
Gdańsk, Langgasse 19, telefon nr. 21010  
Wielki wybór. 2991 Najniższe ceny.

**Przetarg**

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu Wydział Zasobów w Bydgoszczy zwraca uwagę na ogłoszony w Monitorze Polskim Nr. 116 z dnia 24 maja rb. przetarg publiczny, wyznaczony na dzień 21 czerwca rb. na dostawę różnych płócien lnianych do celów technicznych.

Zlecenie Nr. 2032/II. 3735

**PRZETARG.**

31 maja o godz. 10-tej sprzedę przy ul. Podgórznej 13 przymusowym przetargiem za gotówkę: urządzenie piekarni wraz z maszynami elektr., platformę, konie itd.

(-) Bronca Duplicki, komornik Sądu Grodzkiego.

**Reklama dźwignią handlu!**



Dziecko z miasta.

— Teraz nie dziwię się wcale, że ziemniaki w mieście są tak drogie — bo ludzie chowają je tak głęboko w ziemi...

**OGŁOSZENIA:**

wiersz milimetry na stronie 1-lamowej . . . . . 0,30 zł  
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1,00 zł  
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0,30 zł  
w tekście na dalszych stronach . . . . . 0,50 zł  
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.  
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.  
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.  
Komunikaty 50 gr za wiersz.  
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

**ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:**

W ekspedycji miejscowych agencji . . . . . 2,00 zł  
Z odnośnikiem do domu . . . . . 2,20 zł  
Przez pocztę z odnośnikiem do domu . . . . . 2,40 zł  
Pod opaską . . . . . 4,50 zł  
W Gdańsku przez pocztę . . . . . 2,22 gd; przez gońca . . . . . 2,00 gd  
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost . . . . . 1,75 gd  
Z zagranicą . . . . . 4,00 zł  
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przesyłki w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:  
WACŁAW WITK, Toruń, ul. Bydgoska 84.

**UWAGI:**

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłaconia przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańsk: Wilhelm Grimmsmann, Gdańsk, Kaszubischer Markt 31, I p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Leon Formański Bydgoszcz Plac Wolności 1, redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pagedu”. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądź: Mieczysław Bagński, Grudziądz Plac 13 Stywnia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tesew: Aleksey Kunio Tesew, Kołtuski nr. 1. — Redaktor odp. za Rypin: Kazimierz Świerzyński. Czcio kami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.